

Analýza vzdělávání v regionu MAP pro Kostecko, Třebechovicko a Černilovsko

Verze 2.0 ze dne 26. 5. 2020

Řešitelský tým:

Mgr. Jan Kučera

Mgr. Petra Hrdličková

Předsedkyně řídicího výboru MAP: Mgr. Stanislava Březinová

Projekt: Místní akční plán pro region Kostecko II: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009713

Obsah Analytické části

Úvod	3
1 Manažerský souhrn analytické části.....	4
2 Analytická část.....	5
2.1 Obecná část analýzy	5
2.1.1 Základní informace o řešeném území	5
2.1.2 Analýza strategických záměrů a dokumentů v území v oblasti vzdělávání.....	7
2.1.3 Charakteristika školství v řešeném území	19
2.1.4 Sociálně-patologické jevy v prostředí škol	26
2.1.5 Návaznost na dokončené základní vzdělávání	27
2.2 Specifická část analýzy.....	28
2.2.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření MAP	28
2.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území	34
2.2.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	36
2.3 Východiska pro strategickou část.....	37
2.3.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů	37
2.3.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	42
2.3.3 Popis investičních priorit MAP.....	43
2.3.4 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území.....	43
Přílohy	47

Úvod

Cílem místního akčního plánování je zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání, to znamená společné informování, vzdělávání a plánování aktivit v území.

Analýza MAP byla vytvořena v rámci projektu Místní akční plán pro region Kostecko II: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009713, který navázal na předchozí Místní akční plán vzdělávání pro Kostecko, Třebachovicko a Černilovsko: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000031.

Účelem analýzy je zmapování vzdělávání v daném regionu a vytvoření klíčových prioritních oblastí.

Podkladem pro vytvoření předkládané analýzy byla:

- data Českého statistického úřadu, České školní inspekce, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy
- dotazníky pro školy zpracované MŠMT
- dotazníky pro školy vytvořené pracovním týmem MAP
- školní plány a výroční zprávy škol
- data poskytnutá odborem školství Městského úřadu Kostelec nad Orlicí
- výstupy z pracovních skupin
- výstupy z aktivit realizovaných v rámci projektu MAP
- analytická práce projektového týmu MAP.

Analýza byla vytvářena v průběhu realizace projektu MAP (duben 2016 – září 2017) a MAP II (květen 2018 – červen 2020) a zohledňuje výstupy z činnosti pracovních skupin, připomínky řídicího výboru a postupně získávané poznatky z mapování vzdělávání v regionu Kostecko, Třebachovicko a Černilovsko.

Závazným výstupem předkládané analýzy je SWOT-3 analýza pro každou definovanou prioritní oblast.

1 Manažerský souhrn analytické části

Analýza MAP, vytvořená v rámci projektu Místní akční plán vzdělávání pro Kostecko, Třebouchovsko a Černilovsko, CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000031 a projektu Místní akční plán pro region Kostecko II: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009713, v maximální možné míře vychází z existujících dat pro zpracovávané území. Cílem analýzy není vytvoření nové komplexní analýzy území, ale podrobné zpracování a interpretování stávajících a známých dat, jejich rozklíčování, zasazení do kontextu potřeb všech aktérů vzdělávání v území a vytvoření příslušných výstupů, kterými jsou zejména klíčové prioritní oblasti a SWOT-3 analýzy pro každou z definovaných prioritních oblastí.

Realizační tým nastavil následující postup analytických prací:

A. Obecná část analýzy

- Metaanalýza strategických dokumentů
- Základní charakteristika školství v území
- Přehled základních, mateřských škol a ZUŠ a neziskových organizací
- Kapacita a obsazenost školských zařízení
- Návaznost na dokončené vzdělání.

Podrobným zpracování dostupných dat bylo zjištěno, že sledované území se, v porovnání s celorepublikovými daty, nijak významně neliší a v žádné ze sledovaných oblastí nebyly odchylky vyšší než v řádech desetin %, což je ze statistického hlediska téměř bezvýznamné.

B. Specifická část analýzy

- Vyhodnocení dotazníkového šetření
- Analýza dotčených skupin
- Analýza rizik v oblasti vzdělávání.

V rámci specifické části analýzy byly pracovními skupinami vytvořeny 3 SWOT-3 analýzy pro povinná témata a definovány hlavní problémy s návrhy jejich řešení. Dokument dále analyzuje dotčené skupiny a rizika v oblasti vzdělávání v území.

C. Východiska pro strategickou část

- Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů
- Popis investičních priorit MAP
- Definování klíčových priorit pro dané území a vytvoření SWOT-3 analýzy
- Vytvoření akčního plánu
- Definování aktivit a opatření k naplnění cílů a aktivit v rámci akčního plánu.

V rámci strategické části byly definovány priority a vytvořen strategický rámec pro řešenou oblast Kostecka, Třebouchovska a Černilovska. Prioritní oblasti byly nastaveny hned v počátečních fázích projektu MAP. V průběhu realizace, i se zohledněním všech dalších získaných podkladů, se zpracovanými výstupy pracovních skupin, podrobným zpracování rizik a zohledněním všech získaných dat, nebylo potřeba tyto priority nijak měnit a významně upravovat, což svědčí o jejich správném nastavení hned v úvodní fázi.

Na základě zpracování poskytnutých dat, sběru dat vlastních, výstupů pracovních skupin a diskuzí aktérů vzdělávání v řešeném území lze konstatovat, že byla nalezena shoda v prioritních oblastech vzdělávání v daném území a byl vytvořen akční plán rozvoje vzdělávání včetně aktivit vedoucích k naplnění jeho cílů.

2 Analytická část

2.1 Obecná část analýzy

2.1.1 Základní informace o řešeném území

Území, kterým se zabývá tato analýza, je tvořeno větší částí ORP Kostelec nad Orlicí a částí ORP Hradec Králové. Z ORP Hradec Králové jsou do analýzy zahrnuty Třebechovice pod Orebem, Jeníkovice, Librantice a Černilov a obce mikroregionů, v nichž působí.

V regionu je poměrně nízká míra nezaměstnanosti a vyšší průměrná měsíční mzda, což je způsobeno blízkostí závodu Škoda Kvasiny i dobrou dojezdností do Hradce Králové.

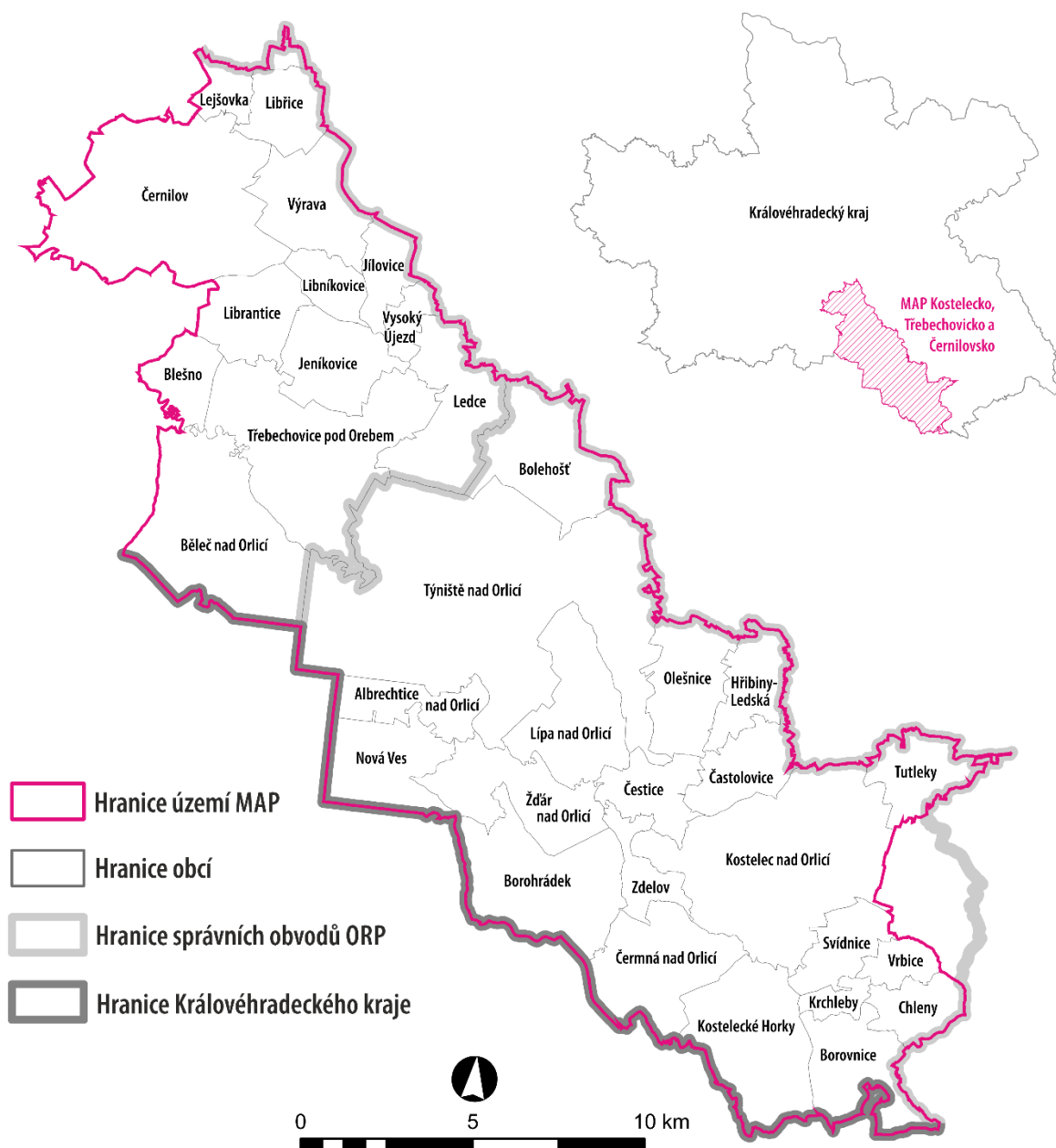
Sledované území je charakteristické převahou obcí, ve kterých jsou zřízeny malé školy, a to jak malotřídní (16 – 50 žáků), tak i menší devítileté (cca 270 žáků). Jsou zde pouze tři menší města (do 10 000 obyvatel), ve kterých jsou zřízeny větší základní devítileté školy, z nichž největší kapacitu má ZŠ v Týništi nad Orlicí (900 žáků), která je však zaplněna pouze z 66 %. I když hovoříme o velkých školách v regionu, ve srovnání se školami v Hradci Králové či Praze by se jednalo o středně velké školy s kapacitou 600-900 žáků. Tyto školy disponují větším počtem kvalifikovaných pedagogů zejména v odborných předmětech a také vyšší zastupitelností pedagogů. Oproti malým školám se v nich však setkáváme ve větší míře se sociálně patologickými jevy a vztahovými problémy.

Rodiče neváhají vozit své děti do menších škol dle svých individuálních preferencí i v případě, že mají v místě bydliště k dispozici devítiletou školu s dostatečnou kapacitou. Z toho lze vyvodit, že rodiče upřednostňují individuální přístup a dobré mezilidské vztahy či rodinné prostředí, se kterými se častěji setkáme na malotřídních školách, před často lepším technickým vybavením a možností vyšší odbornosti u velkých škol.

S požadavky na vyšší odbornost pedagogů roste tlak na možnost sdílení odborných pedagogů zejména v polytechnických předmětech a výuce cizích jazyků. Je otázkou, zda by sdílený úvazek jednoho pedagoga ve více menších školách byl vhodným řešením a zda by tato cesta byla i personálně reálná.

Obrázek č. 1: Mapa území MAP 2015–2017

ÚZEMÍ VYMEZENÉ PRO MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ (MAP) KOSTECKO, TŘEBECHOVICKO A ČERNILOVSKO

2.1.2 Analýza strategických záměrů a dokumentů v území v oblasti vzdělávání

2.1.2.1 Analýza strategických dokumentů na národní úrovni

Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na národní úrovni

Strategické dokumenty CELOSTÁTNÍ	
Název	dostupné na (link)
Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030
Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020	http://www.msmt.cz/ministerstvo/strategie-vzdelavaci-politiky-2020
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dz-cr-2019-2023
Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019–2020	http://www.inkluzevpraxi.cz/apivb/akcni-plan-inkluzivniho-vzdelavani
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+	https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021
Strategický rámec ČR 2030	https://www.cr2030.cz/strategie/
Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání	https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=12726
Evropa 2030	https://ec.europa.eu/czech-republic/news/190130_udrzitelna_evropa_2030_cs
Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027	http://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf
Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2021	http://www.msmt.cz/uploads/akcni_plan_primarni_prevence_2019_21.pdf
Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020	http://www.msmt.cz/mladez/talentovana-mladez
Koncepce podpory mládeže 2014–2020	http://www.msmt.cz/mladez/narodni-strategie-pro-mladez

Strategie sociálního začleňování 2021–2030	https://www.mpsv.cz/web/cz/strategie-socialniho-zaclenovani-2021-2030
Podpora rozvoje informatického myšlení	https://www.imysleni.cz/
Podpora rozvoje digitální gramotnosti	http://pages.pedf.cuni.cz/digitalni-gramotnost/

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030

V lednu 2019 ministr školství Robert Plaga jmenoval osmičlennou expertní skupinu, která má definovat vize českého školství ve výhledu roku 2030+. Tuto expertní skupinu vede pan profesor Arnošt Veselý z University Karlovy. Úkolem je navrhnout vizi českého školství s horizontem roku 2030+.

V rámci přípravy Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ se v průběhu května a června 2019 uskutečnilo celkem 17 kulatých stolů. Ty sloužily jako jeden z klíčových prostředků diskuze se zainteresovanými aktéry a sběru podnětů z terénu, přičemž se odehrávaly na různých místech České republiky.

Vzhledem ke strukturovanosti debaty se každý z kulatých stolů zaměřoval pouze na jeden strategický cíl nebo strategickou linii. Od zmíněných strategických cílů a linií se tedy vždy odvíjel obsah i forma celé události. Zápisy, prezentace či další materiály z jednotlivých akcí byly průběžně publikovány na webu i na sociálních sítích.

- SC1 – Zaměřit vzdělávání více na získání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život (garant Radko Sábílek)
- SC2 – Snížit vzdělanostní nerovnosti a zvýšit spravedlnost v přístupu ke vzdělání (garant Daniel Prokop)

SL1 – proměna obsahu a způsobu vzdělávání

Základní diskutované oblasti a nástroje strategické linie, které vyplynuly z kulatých stolů a diskuzí expertní skupiny:

- Rovný přístup ke vzdělání pro všechny.
- Proměna obsahu vzdělávání.
- Úprava hodnocení vzdělávacích procesů a vzdělávacích výsledků.
- Podpora vzdělávacích inovací a jejich ověřování.
- Využití potenciálu mimoškolního a neformálního vzdělávání a perspektiva celoživotního učení.

SL2 – podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání (garantka Iva Stuchlíková)

Vymezení:

- Zajistit dostatek kvalifikovaných učitelů, kteří jsou v profesi spokojeni a dovedou vytvářet efektivní učební prostředí pro své žáky.
- Vést školy jako učící se organizace, které jsou schopny naplňovat potřeby svých žáků a komunit.
- Skutečná podpora učitelů, ředitelů a dalších pedagogických pracovníků znamená, že jsme schopni popsat „cílový stav“ – jak v rovině podmínek pro jejich kvalitní práci, tak ve smyslu toho, jak taková kvalitní práce má vypadat.

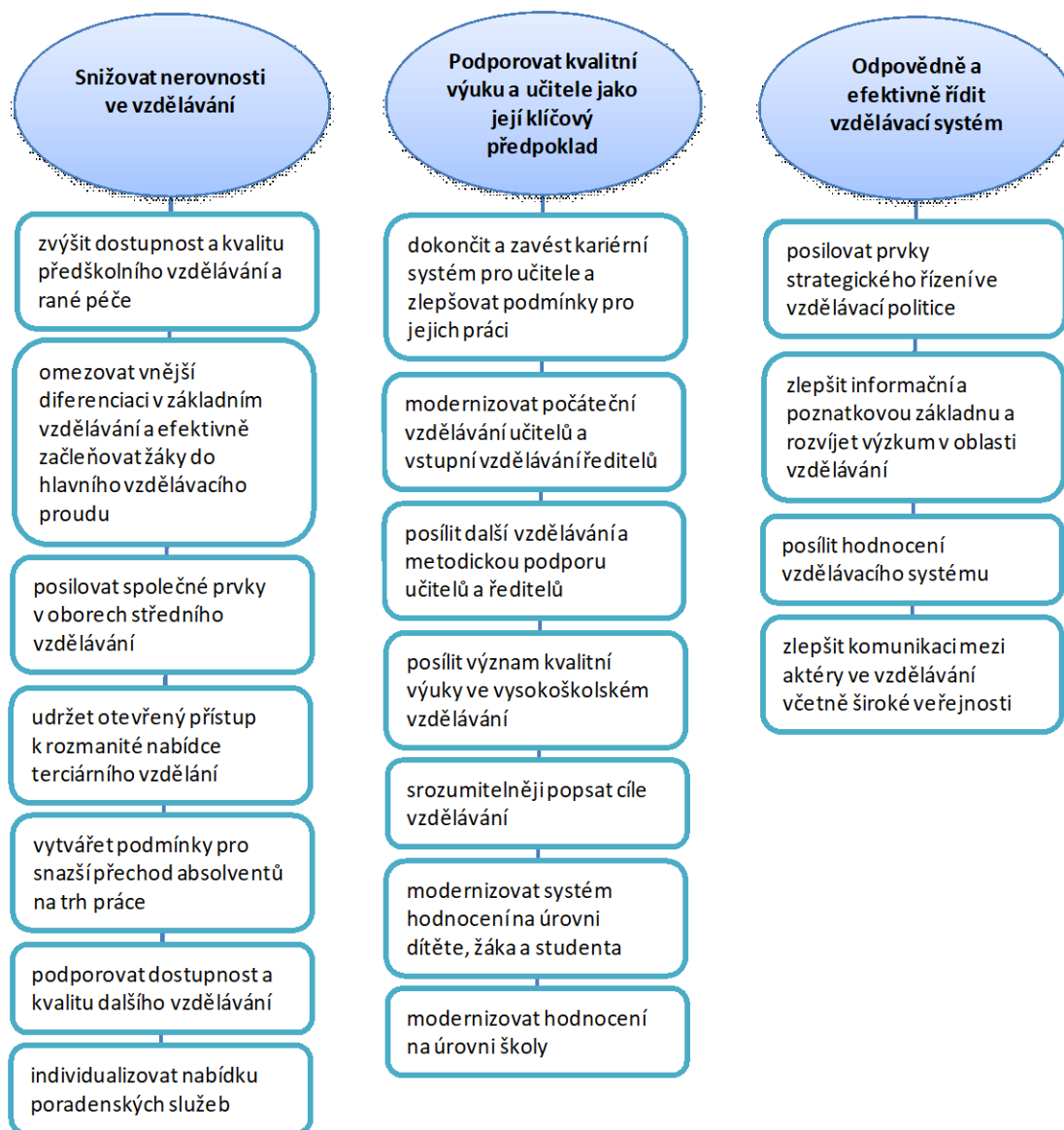
SL3 – zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce (garant Arnošt Veselý)

SL4 – zvýšení financování a zajištění jeho stability (garant Jakub Fischer).

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 představuje základní strategický dokument ČR v oblasti vzdělávání na národní úrovni. Tato strategie stanovuje na základě důkladného zhodnocení současného stavu 3 průřezové priority a na ně navázané cíle (viz obrázek 2).

Obrázek č. 2: Průřezové priority a navázané cíle

Zdroj: Autor analýzy na základě Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Dle strategie dochází k nerovnostem ve vzdělání především z důvodu rozdílných příležitostí a aspirací k učení a z důvodu silné závislosti výsledků vzdělávání na rodinném zázemí na úrovni žáka i na úrovni školy (tzn. rozdělování žáků do výběrových a nevýběrových tříd podle rodinného zázemí).

Na snižování nerovnosti ve vzdělávání navazuje cíl zvýšení kvality předškolního vzdělávání a rané péče, kde je vnímána jako problém absence fungujícího systému rané péče pro děti do 3 let, v tomto ohledu Česká republika za většinou evropských států zaostává. Další problém zřejmý zejména ve velkých městech a některých přilehlých aglomeracích je nedostatečná kapacita mateřských

a základních škol, která vzniká vlivem nástupu populačně silnějších ročníků. Mezi opatření podporující zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání a rané péče patří např.:

- zavedení posledního roku předškolního vzdělávání jako povinného,
- navržení systémového řešení v oblasti vzdělávání a péče o děti do 3 let,
- včasná diagnostika potíží dítěte (již v průběhu předškolního období),
- posilování spolupráce mezi rodinou a školním prostředím, eliminace odkladu školní docházky.

Dalším navazujícím cílem je omezování vnější diferenciace v základním vzdělávání a efektivní začleňování žáků do hlavního vzdělávacího proudu. Ačkoliv bylo na základě nového školského zákona z roku 2004 dosaženo určité redukce počtu vzdělávacích cest, český vzdělávací systém se stále vyznačuje vysokou mírou vnější diferenciace od samého počátku povinného vzdělávání. Tento problém je znatelný také v porovnání s ostatními zeměmi EU. V rámci tohoto cíle byla stanovena např. tato opatření:

- eliminace odkladů školní docházky (provázání se systémem přípravných tříd),
- provedení komplexní revize mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest,
- podpora zájmového vzdělávání a jeho vazeb na formální vzdělávání,
- individualizace podpory dětí a žáků (kompenzace všech typů znevýhodnění),
- vyrovnávání podmínek v přístupu k mimoškolním vzdělávacím příležitostem.

Následující cíle již nezabývají předškolním vzděláváním a vzdáváním žáků do 15 let, které řeší Místní akční plány, nicméně jsou v následujícím textu stručně zmíněny.

Dle strategie představuje v oblasti posilování společných prvků v oborech středního vzdělávání největší problém množství negativních jevů spojených se vzdáváním žáků v oborech středního vzdělání bez maturitní zkoušky, jedním z opatření je proto nenavyšování počtu oborů středního vzdělávání, ale provázání jejich struktury s potřebami trhu práce. Mezi další cíle patří udržení rovného přístupu k rozmanité nabídce terciárního vzdělání, vytváření podmínek pro snazší přechod absolventů na trh práce, podpora dostupnosti a kvality dalšího vzdělávání a individualizace nabídky poradenských služeb.

Společnou charakteristikou vzdělávacích systémů obecně považovaných za úspěšné je významná pozornost věnovaná výběru, počáteční přípravě a průběžné profesní podpoře učitelů. Jedním z problémů, se kterými se školský systém v ČR potýká, je nízká atraktivita učitelské práce v regionálním školství (nízké platy, omezené možnosti kariérního postupu, neodpovídající společenské uznání). Mezi další problémy lze zařadit stárnutí a prohlubující se generová nevyrovnanost učitelských sborů.

Na tuto prioritu navazují cíle znázorněné na obrázku č. 2.

V posledních přibližně patnácti letech došlo v oblasti regionálního školství k výrazné decentralizaci (převodu kompetencí z centrální úrovně státní správy na úroveň krajské a obecní samosprávy) a podstatnému zvýšení autonomie škol. Tyto změny uvolnily prostor pro inovace a participaci všech aktérů. Zvýšení autonomie škol vedlo ke zvýšení odpovědnosti škol, ale zároveň také až k neúměrnému přesunu povinností na úroveň škol, a to bez dostatečné přípravy a podpory ředitelů a dalších vedoucích pracovníků.¹

Na tuto prioritu navazují cíle znázorněné na obrázku č. 2.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023

Na Strategii navazuje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023, který zmiňuje stejné průřezové priority, cíle i opatření. Tato opatření jsou oproti

¹ OECD: Education Policy Outlook: Czech Republic (Paris, 2013).

Strategii 2020 podrobně rozpracována do podopatření. Dále jsou zde navíc oproti Strategii uvedeny grafy, kde jsou jednotlivé cíle podloženy statistickými údaji zpracovanými v grafické podobě. Dlouhodobý záměr obsahuje tři klíčové cíle:

- více peněz za kvalitní práci pedagogů,
- dokončení revize kurikula a podpoření implementace inovovaných RVP do škol,
- zlepšení řízení škol a školských zařízení zefektivněním spolupráce centra a středního článku řízení (krajské úřady).

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019–2020

Dokument navazuje na akční plán 2016–2018 a přináší kromě prioritizace témat a jednotlivých oblastí i doporučení konkrétních kroků pro implementaci inkluzivního vzdělávání jako jedné z priorit státní vzdělávací politiky České republiky. Akční plán inkluzivního vzdělávání (APIV) staví na dvou strategických cestách: Komunikace a práce s daty a Podpora pedagogů a žáků, konkrétně se dále zabývá tématy: *posilování kompetencí a dovedností pedagogů, kvalitní poradenské služby, zajištění zdravotní péče ve školách, čeština jako druhý jazyk, snížení administrativní zátěže, omezení segregčních procesů.*

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Hlavním smyslem je identifikovat tematické oblasti, ve kterých je potřebný či žádoucí územně specifický přístup, a zároveň určit, jaké různé intervence by měly být realizovány v odlišných územích, což povede k posílení územní konkurenceschopnosti, ke snižování regionálních odlišností a nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj území.

Vize:

Regiony efektivně zhodnocují svůj rozvojový potenciál, zvyšuje se jejich sociální stabilita, konkurenceschopnost má trvalý, stabilně rostoucí trend a zlepšují se podmínky pro kvalitní život všech obyvatel a prosperitu firem. Jsou respektovány principy udržitelného rozvoje a limity životního prostředí. Všechny regiony jsou nad průměrem EU, nebo se mu přibližují v ekonomickém smyslu i v kvalitě života a v přitažlivosti a konkurenceschopnosti jsou na předních místech ve střední Evropě.

Globální cíle:

Metropolitní území a jejich zázemí jsou ekonomickými tahouny ČR a při jejich koordinovaném růstu jsou respektovány jejich sociální a environmentální limity. Aglomerace a jejich zázemí využívají svůj rozvojový potenciál, představují významná krajská hospodářská, kulturní a akademická centra a při jejich koordinovaném růstu jsou respektovány jejich sociální a environmentální limity. Regionální centra plní roli pilíře české sídelní soustavy a jsou centry dojížděky za službami a prací. Populačně a ekonomicky stabilizované venkovské zázemí regionálních center plní nezastupitelnou roli v péči o krajinu, disponuje dostatečnou sítí služeb a je dobře napojeno na regionální centra. Aglomerace nebo metropole jsou dobře dostupné z většiny regionálních center. Ve strukturálně postižených krajích jsou nastartovány zásadní změny směřující k jejich hospodářské transformaci na nové, konkurenceschopné obory a jsou v nich efektivně řešeny sociální a environmentální problémy. V hospodářsky a sociálně ohrožených územích je zajištěna dobrá kvalita života ve smyslu zajištění relevantního spektra občanské vybavenosti a fungující místní ekonomiky založené na úspěšných lokálních firmách. Priority regionální politiky stanovené Strategií regionálního rozvoje jsou naplňovány v úzké spolupráci mezi MMR, resorty, kraji i dalšími aktéry regionálního rozvoje. Principy regionální politiky jsou zohledněny i v sektorových strategických dokumentech a politikách. Regionální rozvoj nevyvolává exploataci přírodních zdrojů a poškozování životního prostředí v míře, která by nezanedbatelně oslabovala ekologické a hydro-klimatické funkce krajiny ani jinak významně poškozovala životní prostředí.

Z pohledu MAP:

Specifický cíl 1.3: Zajistit občanskou vybavenost v dostatečném rozsahu a dostupnosti v jádrech metropolitních oblastí, suburbíích i v širším zázemí a omezit riziko vzniku sociální polarizace a segregovaných či vyloučených lokalit. Konkrétně body:

- zlepšit dostupnost vzdělávání a služeb péče o děti,
- zlepšit integraci cizinců na lokální úrovni,
- napomáhat rozvoji a využití kulturního a kreativního potenciálu metropolitních území.

Specifický cíl 2.3: Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování sociálního vyloučení. Konkrétně:

- zlepšit dostupnost vzdělávání, zajistit kvalitní vzdělávací infrastrukturu a infrastrukturu služeb péče o děti,
- napomáhat rozvoji a využití potenciálu aglomerací v oblasti kultury a cestovního ruchu.

Strategický rámec ČR 2030

Jde o dokument, který udává směr rozvoje naší země na příští desetiletí. Jeho naplnění zvýší kvalitu života ve všech regionech a nasměruje Česko k rozvoji, který je udržitelný po sociální, ekonomické i environmentální stránce. Strategický rámec je výsledkem aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje, který byl vládou přijat v roce 2010.

Česká republika 2030 vychází ze dvou hlavních přístupů – kvality života a udržitelnosti. Je strategickým rámcem, který udává směr, jímž by se rozvoj naší země a společnosti měl vydat v příštích desetiletích. Jeho naplnění by mělo zvýšit kvalitu života v České republice a nasměrovat naši zemi k rozvoji, který bude udržitelný po sociální, ekonomické i environmentální stránce.

Vize:

Česká republika je v roce 2030 demokratickým, právním státem založeným na respektu k občanským, politickým, hospodářským a sociálním právům svých obyvatel a rozvíjejícím svou kulturně danou identitu. Zajišťuje vysokou kvalitu života populace a současně respektuje přírodní a územní limity a chrání biologickou rozmanitost. Cíleně také napomáhá dosažení těchto hodnot jinde ve světě. Udržitelný rozvoj České republiky je poměřován zvyšováním kvality života každého jednotlivce i společnosti jako celku. Naplňuje potřeby přítomných generací, aniž by ohrozil schopnost budoucích generací naplňovat ty své. Česká republika je soudržnou, aktivní a podnikavou společností rovných příležitostí a minimalizuje strukturální a sociální nerovnosti. Společnost a struktury rozhodování jsou odolné a pružné, schopné včas rozpoznat možná vývojová rizika a racionálně reagovat na neočekávané změny a měnit se dynamiku globálního vývoje. Odolnost společenských vazeb a struktur a věcné řešení problémů jsou posilovány diskusí a dohodou.

PPUČ – Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání

Cílem projektu je sdílet dosavadní zkušenosti získané v oblasti rozvoje základních gramotností a na jednom místě – Metodickém portálu RVP.CZ – soustředit všechny dostupné a kvalitní materiály k tématu, nebo na ně alespoň odkazovat. Doplnovat a propojovat existující metodickou podporu tak, aby učitelé základních a mateřských škol měli k dispozici vše potřebné pro efektivní práci se základními gramotnostmi.

Projekt se snaží:

- Vytvářet sdílenou představu o pojetí a významu gramotností pro vzdělávání organizací akcí společného setkávání, výměny zkušeností a mapování dobré praxe v rozvoji gramotností napříč vzděláváním.
- Poskytovat přímou metodickou podporu učitelů v síti spolupracujících mateřských a základních škol, ve kterých společně s učiteli ověřujeme efektivní metody a postupy rozvíjení gramotností dětí a žáků.
- Zajišťovat online podporu pro sdílení vzdělávacích zdrojů a ověřených informací v gramotnostech snadno dostupnou na jednom místě v rámci Metodického portálu RVP.CZ.
- Poskytovat nástroje pro další profesní růst učitelů a budoucích učitelů vývojem vzdělávacích modulů na gramotnosti a aplikace umožňující sebehodnocení úrovně začlenění digitálních technologií do výuky.

Z pohledu MAP lze vzniklé materiály využít v pracovních skupinách. Z Královéhradeckého kraje je do projektu zapojena Základní škola Náchod, Drtinovo nám. 121.

Evropa 2030

Diskusní dokument se zaměřuje na hlavní politická opatření pro udržitelný rozvoj, která zahrnují přechod od lineárního hospodářství k oběhovému, odstranění nerovnováhy v potravinovém systému a zajištění energetických zdrojů, bydlení a mobility i do budoucnosti. Zároveň je třeba zajistit, aby byl tento rozvoj spravedlivý a aby nikoho nenechával stranou. Dokument se rovněž soustředí na horizontální faktory, které musí udržitelný rozvoj podporovat: vzdělávání, vědu, technologie, výzkum, inovace, digitalizaci, finance, cenovou politiku, daně, hospodářskou soutěž, odpovědné obchodní chování, sociální odpovědnost podniků, nové obchodní modely, otevřený obchod založený na pravidlech a na řízení a soudržnost politik na všech úrovních. Předkládaný dokument v neposlední řadě také zdůrazňuje, jak je důležité podporovat udržitelný rozvoj po celém světě. Pokud totiž budou ostatní prosazovat protichůdná opatření, bude mít naše politika jen omezený dopad.

Dokument předkládá tři scénáře, které mají podnítit diskusi o tom, jak cíle udržitelného rozvoje v rámci EU plnit. Účelem těchto scénářů je nabídnout různá řešení a podnítit debatu o nich. Výsledné řešení bude pravděpodobně kombinací různých prvků jednotlivých scénářů. Nabízená řešení jsou tato:

- zastřešující celoevropská strategie týkající se cílů udržitelného rozvoje, která bude vodítkem pro činnost EU i členských zemí;
- pokračující začleňování cílů udržitelného rozvoje do všech příslušných politických opatření EU, avšak bez prosazování opatření na úrovni členských zemí;
- větší zaměření na vnější činnost při současné konsolidaci celounijních ambicí v oblasti udržitelnosti.

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019–2027

Hlavní funkcí Strategie je stanovit základní rámec primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v České republice na období 2019-2027, stanovit hlavní cíle a priority rozvoje v politice primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019-2027, informovat odbornou a laickou veřejnost o cílech a prioritách politiky primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže.

Principy strategie:

- partnerství a společný postup,
- komplexní řešení problematiky primární prevence rizikového chování,

- kontinuita působení a systematičnost plánování,
- uplatňování ověřených dat a hodnocení efektivity,
- racionální financování a garance kvality služeb,
- zacílení a adekvátnost informací i forem působení,
- včasný začátek preventivních aktivit,
- pozitivní orientace primární prevence,
- orientace na kvalitu postojů a změnu chování.

Hlavním cílem Národní strategie 2019–2027 je prostřednictvím efektivního systému primární prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže a minimalizovat jeho vznik.

Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2021

Z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019-2027 vychází Akční plán Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019-2027. Mezi priority se řadí:

Systém

- Vymezit a ustálit jednotnou terminologii.
- Stabilizovat přístupy, metody a nástroje efektivní primární prevence.
- Vydefinovat a sjednotit parametry výkonů v primární prevenci.

Koordinace

- Vyjasnit a harmonizovat role jednotlivých resortů v pilíři primární prevence.
- Vymezit role Národního ústavu pro vzdělávání, Národního institutu pro další vzdělávání a České školní inspekce v pilíři primární prevence.
- Stanovit role a potřeby jednotlivých aktérů vertikální úrovně školské primární prevence.
- Stanovit role a potřeby ostatních realizátorů primární prevence rizikového chování.
- Zrevidovat a aktualizovat systém metodického vedení krajských školských koordinátorů prevence, metodiků prevence a školních metodiků prevence.
- Resortní, meziresortní a další spolupráce – odborné platformy.

Legislativa

Vzdělávání

- Zvýšit znalosti, dovednosti a kompetence školních metodiků prevence v pilíři primární prevence rizikového chování.
- Zvýšit znalosti, dovednosti a kompetence metodiků prevence v pedagogicko-psychologických poradnách, dalších pracovníků školských poradenských pracovišť, pracovníků středisek výchovné péče a krajských školských koordinátorů prevence.
- Implementovat pilíř primární prevence rizikového chování do pregraduálního studia pedagogických fakult, funkčního studia pro ředitele škol a inspektorů české školní inspekce za účelem zvýšit vědomosti, kompetence a schopnosti budoucích pedagogických pracovníků, ředitelů škol a školních inspektorů v pilíři primární prevence rizikového chování.

Financování

Monitoring, hodnocení a výzkum

Pilíře politiky primární prevence	Strategické cíle
1. Systém	<i>Vymezit a ustálit jednotnou terminologii, stabilizovat přístupy, metody a nástroje efektivní primární prevence, sjednotit parametry výkonů v primární prevenci</i>
2. Koordinace	<i>Nastavit efektivní, systémovou, provázanou, jednotnou a kooperující spolupráci všech subjektů participujících na oblasti primární prevence, a to na horizontální i vertikální úrovni</i>
3. Legislativa	<i>Upravit a aktualizovat právní rámec oblasti primární prevence rizikového chování za účelem jasného vymezení terminologie, rolí a kompetencí jednotlivých aktérů</i>
4. Vzdělávání	<i>Zkvalitnit a zefektivnit systém vzdělávání pedagogických pracovníků a dalších aktérů v oblasti primární prevence rizikového chování, který povede ke zvýšení znalostí, dovedností a kompetencí žáků a dalších cílových skupin.</i>
5. Financování	<i>Zajistit stabilní financování systému primární prevence rizikového chování v resortu MŠMT</i>
6. Monitoring, hodnocení, výzkum	<i>Zajistit poskytování kvalitních a efektivních programů primární prevence rizikového chování na základě vědecky ověřených faktů a dat.</i>

Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020

Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020 byla schválena 9. září 2014. Řeší vznik, funkci a činnost jednotlivých článků navrhovaného systému podpory rozvoje nadání a péče o nadané (v oblasti kognitivního nadání) od předškolního věku až po oblast celoživotního vzdělávání. Hlavním cílem je podpora maximálního rozvoje a plného využití potenciálu všech dětí, žáků a studentů. Jako strategický dokument se koncepce věnuje zejména stanovení priorit, klíčových opatření a hlavním směrům úkolů. Široký rámec koncepce je dán i tím, že řeší formální vzdělávání na školách, služby školských poradenských zařízení v oblasti nadaných, zájmové vzdělávání i různé aktivity dalších subjektů jakými jsou vysoké školy, Akademie věd ČR, NNO, firmy i zahraniční subjekty.

Koncepce podpory mládeže 2014–2020

Je základním strategickým dokumentem České republiky pro realizaci státní politiky mládeže. Návrh tohoto strategického dokumentu byl projednán vládou České republiky dne 12. května 2014 a schválen usnesením č. 342/2014.

Určuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži ve věkovém rozmezí do 30 let, které dále rozpracovává do dílčích cílů a jejich konkrétních opatření k naplnění těchto cílů. Reflektuje potřeby mládeže zejména v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti a podnikání mladých lidí, kultury a tvořivosti, jejich participace, zdraví a zdravého životního stylu, sociálního začleňování a dobrovolnictví. Zabývá se

také environmentální a globální rozvojovou problematikou včetně přístupu mladých lidí k právům a informacím. Koncepce 2020 je plně kompatibilní s evropským rámcem, kde na základě současných poznatků o situaci mládeže existují tři všeobecné a propojené cíle úzce související se sociální agendou: 1. vytvořit více příležitostí pro mládež ve vzdělávání a zaměstnanosti; 2. zlepšit přístup mladých lidí k rozhodovacím procesům a podpořit plnou participaci mladých lidí na životě ve společnosti a 3. podporovat vzájemnou solidaritu mezi společnostmi a mladými lidmi včetně mezigeneračního dialogu.

Cíl:

Přispění ke zvyšování kvality života mladých lidí, zejména prostřednictvím rozvoje jejich osobnosti tak, aby dokázali své potřeby přizpůsobovat neustále se měnícímu demokratickému prostředí a využívat svůj tvůrčí a inovativní potenciál v praxi i v aktivní participaci ve společnosti.

Strategie sociálního začleňování 2021–2030

Strategie sociálního začleňování 2021–2030 (dále jen „Strategie“) je národní dokument schválený vládou České republiky usnesením č. 55 dne 20. ledna 2020, který zastřešuje hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených. Materiál pokrývá také oblasti boje s chudobou a sociálním vyloučením a stanovuje prioritní témata sociálního začleňování a jeho financování ze zdrojů České republiky (dále jen „ČR“) i Evropské Unie (dále jen „EU“).

Strategie naplňuje tzv. základní podmínku (Enabling condition) pro čerpání finančních prostředků z fondů EU v programovém období 2021–2027, dále musí být v souladu i s ústavními principy a mezinárodními závazky ČR. Obsahový rámec je vymezen i z hlediska dosahovaných cílů a základních principů, jako je ochrana lidských práv, práv menšin, rovnost žen a mužů.

PRIM – Podpora rozvoje informatického myšlení

V rámci projektu vznikají vzdělávací materiály pro podporu rozvoje informatického myšlení a výuky informatiky na základních a středních školách. Materiály pokrývají vzdělávání od předškolního stupně po střední školy. V současné době probíhá pilotní ověřování v druhé vlně. Finální verze těchto učebnic bude na školách k dispozici pro školní rok 2020-21.

Do projektu je zapojeno 9 pedagogických fakult (Univerzita Karlova, Masarykova univerzita, Ostravská univerzita, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí, Jihočeská univerzita, Západočeská univerzita, Univerzita v Olomouci, Technická univerzita Liberec, Univerzita Hradec Králové) a Národní ústav pro vzdělávání (NÚV).

Podpora rozvoje digitální gramotnosti

Projekt Podpora rozvoje digitální gramotnosti (zkráceně Digitální gramotnost) se zaměřuje na vybudování didaktické a metodické podpory začínajícím i stávajícím učitelům z praxe pro vhodné a přirozené začleňování vzdělávacích aktivit do výuky zaměřených na rozvoj digitální gramotnosti.

Do projektu je zapojeno 9 pedagogických fakult (Univerzita Karlova, Masarykova univerzita, Ostravská univerzita, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí, Jihočeská univerzita, Západočeská univerzita, Univerzita v Olomouci, Technická univerzita Liberec, Univerzita Hradec Králové) a Národní ústav pro vzdělávání (NÚV).

Projekt je zaměřen na všechny stupně vzdělávání mimo vysokoškolského. Přínosy výstupů projektu spočívají především ve vybudování didaktické a metodické podpory začínajícím i stávajícím učitelům z praxe pro vhodné a přirozené začleňování vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj digitální gramotnosti do výuky ve všeobecně vzdělávacích předmětech základního a středního školství

v kontextu plánované revize národních kurikulárních dokumentů. Konkrétním výstupem projektu je ve vztahu k tomuto přínosu sada digitálních vzdělávacích zdrojů včetně metodických materiálů zaměřená na rozvoj digitální gramotnosti pro základní a střední vzdělávání obsahující min. 75 digitálních vzdělávacích zdrojů pro stupeň vzdělávání ISCED 2 a 3 a min. 12 digitálních vzdělávacích zdrojů pro ISCED 1 a sada aktivit, pomůcek a metodik pro učitele předškolního vzdělávání pro rozvoj digitální (pre)gramotnosti dětí obsahující 6 modelových aktivit s pomůckami a metodikami pro učitele se zaměřením na různé oblasti digitální gramotnosti dle vhodnosti jejich rozvíjení v předškolním vzdělávání.

Další oblast přínosů projektu spočívá jednak ve vybudování propracované struktury akreditovaných vzdělávacích kurzů pro učitele mateřských, základních a středních škol (s dominancí e-learningové formy) zaměřených na oblast rozvoje digitální gramotnosti dětí (MŠ), žáků (ZŠ) a studentů (SŠ) a jednak v následném zúročení získaných kompetencí absolventů kurzů v jejich každodenní pedagogické praxi. Třetí oblast přínosů projektu spočívá v přepracování struktury vzdělávání v přípravě studentů učitelství na pedagogických fakultách v oblasti rozvoje digitální gramotnosti a didaktického využití prostředků informačních technologií. Konkrétními výstupy jsou zde sylaby VŠ předmětů zaměřených na rozvoj digitální gramotnosti.

2.1.2.2 Analýza strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na regionální úrovni

Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na regionální úrovni

Strategické dokumenty REGIONÁLNÍ	
Název	dostupné na (link)
Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2021–2027	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/rozvoj-2014-2020/strategie-rozvoje-kraje-2014--2020-70319/
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2016–2020	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/skolstvi/vyrocní-zpravy/dlouhodobý-záměr-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-kralovehradeckeho-kraje-2016-2020-88100/
Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2017–2020	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/dotacni-strategie/dotacni-strategie-kralovehradeckeho-kraje-2017-2020-98016/
Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2017–2020	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/program-rozvoje-kralovehradeckeho-kraje-2017---2020-103885/
Koncepce rodinné politiky v Královéhradeckém kraji na léta 2017–2020	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/socialni-oblast/rovne-prilezitosti/koncepce-rodinne-politiky-kralovehradeckeho-kraje-2017---2020-105982/

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2021–2027

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027 navazuje na předchozí Strategii rozvoje kraje na období 2014–2020 a pokračuje v zakotvených dlouhodobých prioritách rozvoje kraje. Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027 reaguje na nové trendy ve vývoji regionální politiky ČR a EU ve vazbě na období 2021+, které reagují především na socioekonomický rozvoj a environmentální aspekt.

Strategie vznikla jako pevný rámec pro další segmentové koncepce a strategie a včetně jedinečné koncepce Královéhradecký kraj – Chytrý region, která směřuje kraj k novým a moderním trendům v oblastech SMART řešení. V rámci projektu byly vytvořeny v jednotlivých pilířích udržitelného rozvoje tyto segmentové dokumenty:

ekonomický pilíř:

- Strategie zaměstnanosti KHK na období 2021+
- Strategie investičních příležitostí

sociální pilíř:

- Koncepce zdraví v Královéhradeckém kraji

environmentální pilíř:

- Ucelená politika samosprávy Královéhradeckého kraje o vodě.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2016–2020

DZ KHK 2016–2020 jako stěžejní koncepční materiál pro oblast rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy na území kraje vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020.

Popisuje stav vzdělávací soustavy, stanovuje priority, cíle a konkrétní úkoly vzdělávací politiky v Královéhradeckém kraji (dále také jen KHK) a zároveň předkládá nástroje potřebné pro jejich dosažení spojené se strategií účasti v rozvojových programech na regionální, celostátní i mezinárodní úrovni. Zaměřuje se zejména na kvalitu a efektivitu výchovně-vzdělávacího procesu, optimální vzdělávací nabídku úzce propojenou s trhem práce, profesionalitu pedagogů, nutnost celoživotního učení všech občanů České republiky, v neposlední řadě i na další zdroje financování školství kromě státního rozpočtu. Jedním z hlavních úkolů je též pokračování kurikulární reformy v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání formou revizí rámcových vzdělávacích programů (dále RVP) a následných úprav školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) v souladu s plánovaným dokumentem Národní program vzdělávání.

Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2017–2020

Dokument vymezující tematické oblasti, ve kterých kraj hodlá finančně podporovat realizování projektů směřujících k naplňování Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje. Z tohoto důvodu dotační strategie kraje vychází a je v souladu se strategií kraje, na kterou bude navazovat Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2017–2020.

Dotační strategie kraje byla vytvořena ve spolupráci s věcně příslušnými odbory Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a směřuje k efektivnímu a účelnému vykládání peněžních prostředků krajem při využití zkušeností získaných při poskytování dotací v souladu s Dotační strategií Královéhradeckého kraje 2014–2016. Návrh dotační strategie kraje byl projednán věcně příslušnými výbory Zastupitelstva Královéhradeckého kraje (Výbor pro životní prostředí a zemědělství, Výbor zdravotní, Výbor pro regionální rozvoj a cestovní ruch, Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity, Výbor sociální, Výbor pro kulturu a památkovou péči a Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost), následně Radou Královéhradeckého kraje a Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje.

Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2017–2020

Dokument, který je nástrojem strategického plánování rozvoje našeho regionu. Obsahuje rozpracování strategických oblastí rozvoje do úrovně konkrétnějších kroků pro podporu rozvoje kraje, jejichž součástí je popis, návrhy aktivit, cílové skupiny, implementující subjekty, dotační zdroje, odpovědnost za realizaci krajských aktivit a vazba na aktuální oborové koncepce Královéhradeckého kraje.

Strategickými oblastmi Programu rozvoje Královéhradeckého kraje 2017–2020 jsou:

- **Konkurenceschopnost a inovace** (řeší vznik a rozvoj malých a středních podniků, zkvalitnění podnikatelské infrastruktury, zlepšení podnikatelského prostředí, výzkum, vývoj a inovace, podporu vzdělávání a vzdělávacích institucí, zvyšování zaměstnanosti a adaptability pracovních sil, infrastrukturu a služby cestovního ruchu).
- **Dopravní dostupnost a mobilita** (řeší výstavbu a modernizaci dopravního napojení kraje, rozvoj regionální silniční dopravy, modernizaci a rekonstrukci železniční infrastruktury, podporu cyklistiky, dopravní obslužnost a optimalizaci veřejné dopravy, obnovu vozového parku a ekologizaci veřejné dopravy).
- **Veřejné služby a občanská společnost** (řeší zkvalitnění a zlepšení dostupnosti zdravotní péče, podporu zdravého životního stylu a zdraví obyvatel, sociální integraci a prevenci, rozvoj sociálních služeb a sociální ekonomiky, krizové řízení a IZS, ochranu a podporu kulturního dědictví, rozvoj kulturních, sportovních a volnočasových aktivit).
- **Environmentální prostředí a sítě** (řeší zlepšení stavu vodohospodářské infrastruktury, ochranu vod a vodních zdrojů, ochranu před povodněmi, odpadové hospodářství, ekologické zátěže, zásobování energií, včetně energetických úspor a obnovitelných zdrojů, ochranu přírody a krajiny, ekologické vzdělávání, zemědělství a lesnictví včetně mimoprodukčních funkcí lesa).
- **Vyvážený rozvoj a správa regionu** (řeší zlepšení fungování veřejné správy, zodpovědné strategické a územní plánování, eliminaci regionálních disparit).

Koncepce rodinné politiky v Královéhradeckém kraji na léta 2017–2020

Cílem Koncepce je zajistit kontinuitu podpory rodiny na regionální úrovni. Určuje směr, kterým se bude podpora rodiny na úrovni kraje v následujícím období ubírat.

Krajská koncepce pro období 2017–2020 se soustředí na opatření, jejichž cílem je zejména podpořit zdravé fungování rodiny a vytvářet prostředí přátelské celé rodině, ulehčit rodinným rozpočtům, podpořit dostupnost služeb, zboží a podpořit společné trávení volného času a předcházet institucionalizaci dětí. V koncepci je rovněž zohledněna potřeba reflektovat demografické trendy a specifické potřeby rodin v rámci oborových koncepcí Královéhradeckého kraje nejen v sociální oblasti.

2.1.3 Charakteristika školství v řešeném území

2.1.3.1 Předškolní vzdělávání

V rámci správních obvodů Kostelce nad Orlicí a Hradce Králové, jako obcí s rozšířenou působností, působí více jak polovina obcí v roli zřizovatele mateřské školy. Obce zřizují mateřskou školu buď jako samostatný právní subjekt, samostatnou příspěvkovou organizaci, nebo je mateřská škola součástí základní školy. Největší kapacitu s největším počtem žáků má Mateřská škola Třebechovice pod Orebem. Týniště nad Orlicí a Kostelec nad Orlicí jsou zřizovateli dvou mateřských škol. V daném území se nachází 18 mateřských škol z toho 8 samostatných a 10 spojených se základní školou.

Samostatné mateřské školy

Obec	Mateřské školy samostatné	Kapacita r. 2020	Počet žáků 2016/2017	Počet žáků 2017/2018	Počet žáků 2018/2019	Počet žáků 2019/2020
Borohrádek	Mateřská škola Borohrádek	78	75	78	78	76
Chleny	Mateřská škola Chleny	58	40	48	58	57
Jeníkovice	Mateřská škola Jeníkovice	50	47	50	50	50
Kostelec nad Orlicí	Mateřská škola Krupkova	79	79	75	78	78
Kostelec nad Orlicí	Mateřská škola Mánesova	111	113	111	111	110
Třebechovice pod Orebem	Mateřská škola, Třebechovice pod Orebem	217	187	217	211	210
Týniště nad Orlicí	Mateřská škola - Město	132	127	132	132	131
Týniště nad Orlicí	Mateřská škola – U Dubu	71	71	70	71	70

Zdroj: ORP Kostelec nad Orlicí, výroční zprávy

Mateřské školy spojené se základní školou

Obec	Mateřské školy spojené se ZŠ	Kapacita r. 2020	Počet žáků 2016/2017	Počet žáků 2017/2018	Počet žáků 2018/2019	Počet žáků 2019/2020
Častolovice	Základní a mateřská škola Častolovice	81	81	78	74	74
Doudleby nad Orlicí	Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí	70	61	58	56	69
Černilov	Masarykova jubilejní základní škola a mateřská škola, Černilov	120	116	116	115	115
Albrechtice nad Orlicí	Základní škola a mateřská škola Albrechtice nad Orlicí	38	38	38	38	36
Bolehošť	Základní škola a mateřská škola Bolehošť	24	20	20	24	24
Čermná nad Orlicí	Masarykova základní škola a mateřská škola Čermná nad Orlicí	27	25	25	27	27
Čestice	Základní škola a Mateřská škola Čestice	28	28	27	24	24
Librantice	Základní škola a mateřská škola Librantice	24	24	25	24	24

Lípa nad Orlicí	Základní škola a Mateřská škola Lípa nad Orlicí	28	24	26	24	24
Žďár nad Orlicí	Základní škola a mateřská škola Žďár nad Orlicí	20	20	21	19	19

Zdroj: ORP Kostelec nad Orlicí, výroční zprávy

Obsazenost mateřských škol

Průměrný počet dětí na třídu u mateřských škol v regionu je 22,9. Ve srovnání s Královéhradeckým krajem je počet dětí na třídu o 4 žáky vyšší. Téměř stejný počet dětí na třídu je ve srovnání s celorepublikovým průměrem. Celorepublikový průměr činí 22,6 žáků na třídu, průměr v Královéhradeckém kraji je 18,9 žáků na třídu.

Přehled obsazenosti samostatných mateřských škol v r. 2018/2019:

Obec	Mateřské školy samostatné	Počet žáků 2018/2019	Počet tříd	Průměrný počet dětí na třídu
Borohrádek	Mateřská škola Borohrádek	78	3	26
Chleny	Mateřská škola Chleny	58	3	19,3
Jeníkovice	Mateřská škola Jeníkovice	50	2	25
Kostelec nad Orlicí	Mateřská škola Krupkova	78	3	26
Kostelec nad Orlicí	Mateřská škola Mánesova	111	5	22,2
Třebechovice pod Orebem	Mateřská škola, Třebechovice pod Orebem	211	10	21,1
Týniště nad Orlicí	Mateřská škola - Město	132	5	26,4
Týniště nad Orlicí	Mateřská škola – U Dubu	71	3	23,6

Zdroj: výroční zprávy škol, webové stránky škol

Přehled obsazenosti mateřských škol spojených se ZŠ v r. 2018/2019:

Obec	Mateřské školy spojené se ZŠ	Počet žáků 2018/2019	Počet tříd	Průměrný počet dětí na třídu
Častolovice	Základní a mateřská škola Častolovice	74	3	24,6
Doudleby nad Orlicí	Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí	56	3	18,7
Černilov	Masarykova jubilejní základní škola a mateřská škola, Černilov	115	5	23
Albrechtice nad Orlicí	Základní škola a mateřská škola Albrechtice nad Orlicí	38	2	19
Bolehošť	Základní škola a mateřská škola Bolehošť	24	1	24
Čermná nad Orlicí	Masarykova základní škola a mateřská škola Čermná nad Orlicí	27	1	27
Čestice	Základní škola a Mateřská škola Čestice	24	1	24
Librantice	Základní škola a mateřská škola Librantice	24	1	24

Lípa nad Orlicí	Základní škola a Mateřská škola Lípa nad Orlicí	24	1	24
Žďár nad Orlicí	Základní škola a mateřská škola	19	1	19

Zdroj: výroční zprávy škol, webové stránky škol

Mateřská škola	Průměrný počet dětí na třídu
Mateřské školy v regionu	22,9

Průměrný počet dětí na třídu v MŠ v České republice r. 2018/2018	Průměrný počet dětí na třídu v MŠ v Královéhradeckém kraji r. 2018/2019	Průměrný počet dětí na třídu v MŠ ve sledovaném regionu r. 2018/2019
22,6	18,9	22,9

Zdroj: Český statistický úřad, srov. <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#>

2.1.3.2 Základní vzdělávání

V daném území je téměř polovina obcí, které naplňují roli zřizovatele v souladu se zákonem o obcích a školským zákonem. Celkem je ve správních obvodech zřízeno 15 základních škol. Jedna základní škola je zřízena Královéhradeckou diecézí. Z toho počtu je 7 devítiletých, 8 malotřídních a 1 s prvním stupněm. V regionu tedy převládají malé školy buď pouze s 1. stupněm, nebo malotřídní. Školy jsou v rámci regionu přiměřeně rozmístěné a dobře dostupné z okolních obcí. Prioritou zřizovatelů škol je zajistit dopravní obslužnost pro dopravu dětí do školských zařízení. V obcích nad 400 obyvatel je vždy zastoupena ZŠ i MŠ.

Devítileté základní školy:

Obec	Devítileté ZŠ	Kapacita r. 2020	Počet žáků 2016/2017	Počet žáků 2017/2018	Počet žáků 2018/2019	Počet žáků 2019/2020
Borohrádek	Základní škola T. G. Masaryka Borohrádek	395	258	261	269	260
Častolovice	Základní a mateřská škola Častolovice	330	271	282	285	268
Doudleby nad Orlicí	Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí	300	174	183	190	199
Černilov	Masarykova jubilejní základní škola a mateřská škola, Černilov	400	289	292	292	310
Kostelec nad Orlicí	Základní škola Gutha – Jarkovského – Kostelec nad Orlicí	723	576	601	623	632
Třebechovice pod Orebem	Základní škola, Třebechovice pod Orebem	700	607	621	622	617
Týniště nad Orlicí	Základní škola Týniště nad Orlicí	900	585	597	605	595

Zdroj: ORP Kostelec nad orlicí, výroční zprávy škol

Malotřídní základní školy

Obec	Malotřídní ZŠ	Kapacita r. 2020	Typ Školy r. 2020	Počet žáků 2016/2017	Počet žáků 2017/2018	Počet žáků 2018/2019	Počet žáků 2019/2020
Albrechtice nad Orlicí	ZŠ a MŠ Albrechtice nad Orlicí	100	M/3	48	49	50	51
Bolehošť	ZŠ a MŠ Bolehošť	36	M/2	23	21	22	19
Borohrádek	Církevní ZŠ Borohrádek	75	1S	57	56	50	56
Čermná nad Orlicí	ZŠ a MŠ Čermná nad Orlicí	53	M/2	36	41	40	39
Čestice	ZŠ a MŠ Čestice	40	M/2	25	24	25	26
Librantice	ZŠ a MŠ Librantice	65	M/3	58	54	51	49
Lípa nad Orlicí	ZŠ a MŠ Lípa nad Orlicí	35	M/2	32	29	25	25
Olešnice	ZŠ Olešnice	35	M/2	26	19	18	14
Žďár nad Orlicí	ZŠ a MŠ Žďár nad Orlicí	30	M/1	18	13	16	12

Zdroj: ORP Kostelec nad Orlicí, výroční zprávy M = malotřídka/počet tříd, 1S = pouze první stupeň

Obsazenost základních škol

Průměrný počet dětí na třídu u devítiletých základních škol je 21,9, u malotřídních škol je 13,5. Celkový průměr ve sledovaném regionu je 20,6 dětí na třídu. Ve srovnání s Královéhradeckým krajem je počet dětí na třídu cca o 1 žáka vyšší. Téměř stejný počet dětí na třídu je ve srovnání s celorepublikovým průměrem. Celorepublikový průměr činí 20,1 žáků na třídu, průměr v Královéhradeckém kraji je 19,4 žáků na třídu.

Přehled obsazenosti devítiletých základních škol v r. 2018/2019:

Obec	Devítileté ZŠ	Počet žáků 2018/2019	Počet tříd	Průměrný počet dětí na třídu
Borohrádek	Základní škola T. G. Masaryka Borohrádek	269	14	19,2
Častolovice	Základní a mateřská škola Častolovice	285	12	23,8
Doudleby nad Orlicí	Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí	190	10	19
Černilov	Masarykova jubilejní základní škola a mateřská škola, Černilov	292	16	18,3
Kostelec nad Orlicí	Základní škola Gutha – Jarkovského – Kostelec nad Orlicí	623	25	24,9
Třebechovice pod Orebem	Základní škola, Třebechovice pod Orebem	622	26	23,9
Týniště nad Orlicí	Základní škola Týniště nad Orlicí	605	29	20,9

Zdroj: výroční zprávy škol, webové stránky škol

Přehled obsazenosti malotřídních základních škol v r. 2018/2019:

Obec	Malotřídní ZŠ	Počet žáků 2018/2019	Počet tříd	Průměrný počet dětí na třídu
Albrechtice nad Orlicí	Základní škola a mateřská škola Albrechtice nad Orlicí	50	3	16,7
Bolehošť	Základní škola a mateřská škola Bolehošť	22	2	11
Borohrádek	Církevní základní škola Borohrádek	50	5	10
Čermná nad Orlicí	Masarykova základní škola a mateřská škola Čermná nad Orlicí	40	2	20
Čestice	Základní škola a Mateřská škola Čestice	25	2	12,5
Librantice	Základní škola a mateřská škola Librantice	51	3	17
Lípa nad Orlicí	Základní škola a Mateřská škola Lípa nad Orlicí	25	2	12,5
Olešnice	Základní škola, Olešnice	18	2	9
Žďár nad Orlicí	Základní škola a mateřská škola Žďár nad Orlicí	16	1	16

Zdroj: výroční zprávy škol, webové stránky škol

Základní škola	Průměrný počet dětí na třídu
Devítileté ZŠ	21,9
Malotřídní ZŠ	13,5

Průměrný počet dětí na třídu v ZŠ v České republice r. 2018/2018	Průměrný počet dětí na třídu v ZŠ v Královéhradeckém kraji r. 2018/2019	Průměrný počet dětí na třídu v ZŠ ve sledovaném regionu r. 2018/2019
20,1	19,4	20,6

Zdroj: Český statistický úřad, srov. <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#>

2.1.3.3 Zájmové a neformální vzdělávání

Na území pracuje také řada dalších organizací, věnujících se uměleckému, zájmovému a neformálnímu vzdělávání dětí a žáků ve věku do 15 let. Na začátku projektu byly osloveny všechny tyto organizace a ty, které projeví zájem, byly přizvány k další spolupráci a k partnerství na klíčových aktivitách projektu včetně účasti v pracovních skupinách.

Základní umělecké školy

V regionu jsou zřízeny tři základní umělecké školy, všechny zřizované obcemi. Dvě umělecké školy mají také odloučená pracoviště:

- ZUŠ F. I. Tůmy, Kostelec nad Orlicí s odloučeným pracovištěm v Častolovicích a Vamberku
- ZUŠ Týniště nad Orlicí s odloučeným pracovištěm v Borohrádku
- ZUŠ Třebechovice pod Orebem, bez odloučeného pracoviště.

Základní umělecké školy vyučují minimálně tři obory, a to hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický. Kapacity škol jsou téměř naplněny.

Přehled ZUŠ v regionu:

Základní umělecká škola	Vyučované obory	Kapacita r. 2020	Počet žáků 2016/2017	Počet žáků 2017/2018	Počet žáků 2018/2019	Počet žáků 2019/2020
ZUŠ Kostelec nad Orlicí	Hudební Výtvarný Taneční	460	453	457	452	457
ZUŠ Týniště nad Orlicí	Hudební Výtvarný Taneční Literárně - dramatický	470	450	460	451	457
ZUŠ Třebechovice pod Orebem	Hudební Taneční Literárně - dramatický	260	256	238	242	239

Zdroj: ORP Kostelec nad Orlicí, webové stránky ZUŠ

Dům dětí a mládeže

Domy dětí a mládeže (DDM) jsou školskými zařízeními – střediskem volného času pro děti, mládež a další zájemce, které jsou zpravidla zřizována obcemi. V území se nachází tři domy dětí a mládeže, a to DDM Kostelec nad Orlicí, Týniště nad Orlicí a Třebechovice pod Orebem. Všechny jsou zřizovány obcemi. DDM nabízí širokou škálu kroužků pro rodiče s dětmi, předškoláky, žáky ZŠ, mládež a dospělé.

Přehled DDM v regionu:

Dům dětí a mládeže	Počet kroužků r. 2020	Počet účastníků 2016/2017	Počet účastníků 2017/2018	Počet účastníků 2018/2019	Počet účastníků 2019/2020
DDM Kostelec nad Orlicí	103	803	748	826	865
DDM Týniště nad Orlicí	64	708	702	597	646
DDM Třebechovice pod Orebem	48	390	464	490	497

Zdroj: ORP Kostelec nad Orlicí, webové stránky DDM

Nestátní neziskové organizace

Na neformálním vzdělávání se podílejí také neziskové organizace. Na území se nachází čtyři mateřská a rodinná centra, a to v Kostelci nad Orlicí, Týništi nad Orlicí, Třebechovicích pod Orebem a v Černilově. V regionu působí nezisková organizace Salinger, která pracuje s rodinou, dětmi a mládeží. V Kostelci nad Orlicí působí doučovací kroužek pro děti ze sociálně slabých rodin se špatným prospěchem na ZŠ 2 Čavengre Jilo.

Přehled neziskových organizací v regionu:

Organizace	Obec
Mateřské centrum Cvrček z.s.	Kostelec nad Orlicí
Mateřské centrum RATOLEST	Týniště nad Orlicí
Rodičovské Centrum Domeček, zapsaný spolek	Třebechovice pod Orebem

Klub maminek Dvoreček	Černilov
Salinger	Hradec Králové
„Čhavengre jilo“	Kostelec nad Orlicí

Zdroj: webové stránky

2.1.3.4 Vyjíždka a dojíždka do škol

Ve sledovaném regionu jsou školská zařízení poměrně rovnoměrně rozmístěná a mají dostatečnou kapacitu. Je zabezpečena dobrá dopravní obslužnost pro dojíždění do spádových zařízení. I přesto poměrně mnoho dětí dojíždí i do mimo spádových škol. Toto může být způsobeno například jen adresou trvalého pobytu (dojezd z Prahy) nebo, a to zejména, preferencí konkrétní školy z osobních důvodů (malotřídka, reference atd.) viz příloha č. 1.

2.1.4 Sociálně-patologické jevy v prostředí škol

Všechny základní školy se v určité míře zabývají prevencí rizikového chování žáků neboli prevencí sociálně-patologických jevů. Pro tyto účely mají školy zřízenou pozici metodika prevence – preventisty a mají vypracovaný preventivní program předcházení sociálně patologickým jevům.

Pro vypracování školních preventivních programů školy využívají následující materiály:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Školní vzdělávací program (ŠVP) školy
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č. j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j. 21149/2016
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10194/2002-14.

Popis preventivních opatření mají školy vždy uveden ve výroční zprávě školy popř. v samostatném dokumentu a tato opatření jsou zaměřena převážně na řešení problému se šikanou. Cílem preventivních programů je:

- vytvořit ve škole bezpečné prostředí založené na respektu a spolupráci
- minimalizovat výskyt šikany ve škole
- v případě výskytu šikany zajistit její rychlé a efektivní řešení podle krizového plánu
- zajistit pro žáky, jejich rodiče a pedagogy dostatek informací o šikaně, jejích projevech
- seznámit žáky a rodiče s postupem v případě šikanování dítěte.

Každá škola informuje žáky i rodiče o doporučeném postupu v případě výskytu sociálně-patologických jevů a zveřejňuje kontakty na metodiky prevence i na odborné instituce, se kterými je možné situaci řešit.

V rámci prevence se školy zaměřují na všechny cílové skupiny:

- pedagogy – forma dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- rodiče – informace o možnostech řešení problémů se sociálně-patologickými jevy, jak v rámci školy, tak u odborných institucí
- žáky – preventivní programy a osvěta.

Preventivní programy a aktivity pro žáky ZŠ	
pro mladší žáky (1 - 4. třída)	pro starší žáky (5 - 9. třída)
Obecně programy zaměřené na osvětu v oblasti péče o zdraví a bezpečnost: - dopravní výchova, besedy s policií, první pomoc, ekologické programy (návštěva ekocenter, přednášky ve školách), osobní hygiena, zdravé zuby, projekt „Ovoce do škol“ - na koho se obrátit v problematické situaci. Programy jsou prezentovány hravou formou úměrně věku dětí.	Cíleně zaměřené programy se závažnějším obsahem: - protidrogová tematika, alkohol, kouření a jiné závislosti - šikana, kyberšikana, trestní odpovědnost - zdravý životní styl, poruchy příjmu potravy - chování dětí v kolektivu, problémy dospívání - rodinná a sexuální výchova, antikoncepce - vandalismus, kriminalita mládeže sekty a náboženství, holokaust, fanatismus.

Při organizování preventivních programů školy spolupracují s neziskovými a odbornými organizacemi (Návrat, DOMINO, pedagogicko-psychologické poradny, Policie ČR, Kam – úcta k životu, Mozaika, OD5K10, ACET ČR aj.)

Nejčastější projevy rizikového chování dětí a žáků ve školách řešeného území:

	Mateřské školy	Základní školy
Nejčastější jevy	agrese, nezdravý životní styl, nerespektování autority, násilí	agrese, nerespektování autority, šikana, poruchy příjmu potravy, záškoláctví, vandalismus

Doporučená opatření pro efektivní aplikaci preventivních opatření ve školách:

- zapojit všechny pedagogické pracovníky do systému prevence s efektivním využitím třídnických hodin
- častěji uplatňovat prevenci sociálně nežádoucích jevů ve výuce
- podpořit smysluplného trávení volného času žáků
- zlepšit spolupráci s rodiči
- podpořit společné aktivity žáků různých ročníků.

2.1.5 Návaznost na dokončené základní vzdělávání

V řešeném území MAP Kostecko, Třebechovicko a Černilovsko se nachází pouze tři školy, které poskytují návazné vzdělávání (učiliště, střední škola atd.):

- TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Třebechovice pod Orebem, s. r. o.
- Obchodní akademie T. G. Masaryka, Kostelec nad Orlicí
- Střední škola zemědělská a ekologická a střední odborné učiliště chladicích a klimatizačních techniků, Kostelec nad Orlicí.

Většina absolventů ZŠ v území za dalším vzděláváním dojíždí, protože střední školy mimo území MAP nabízí více možností studia a větší výběr oborů. Nejsilnější oborové zastoupení představují

gymnázia, ať už čistě všeobecná nebo se zaměřením (Rychnov nad Kněžnou, Vysoké Mýto, Hradec Králové, Pardubice), poté školy nabízející obory obchodu, podnikání, hotelnictví, gastronomie, cizích jazyků, turismu a služeb a následně technické školy se zaměřením na elektrotechniku, strojírenství, řemesla, stavebnictví, grafiku, design a média. Další obory v měřítku několika málo škol najdeme v oblastech ekonomiky, pedagogiky, zdravotnictví, zemědělství, veterinářství, potravinářství a chemie. Nutno zmínit také odborné specializované školy - Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií v Dobrušce, Vyšší odbornou školu a Střední průmyslovou školu v Rychnově nad Kněžnou, konzervatoř v Pardubicích, vojenskou školu v Moravské Třebové, školu zaměřenou na chov koní a jezdecký v Kladruších nad Labem nebo včelařské učiliště v Nasavrkách u Luže.

V okolí najdeme také střední školy nabízející praktické vzdělání pro žáky s určitým stupněm mentálního postižení s jednoletou či dvouletou přípravou (v některých případech i tříletou).

Všechny školy jsou v dobré dojezdové vzdálenosti a výběr je dostatečný jak z hlediska počtu míst, tak odbornosti.

V regionu je více volných míst na školách, než zájemců o studium, což vede k tomu, že děti nemají dostatečnou motivaci k učení a přípravě na další studium. Žáci se dnes v naprosté většině přihlašují na maturitní obory. Faktorů podporujících tento trend je více. Děti jsou dnes méně šikovné a o fyzickou, manuální práci nemají zájem. Dalším faktorem může být fakt, že je nyní mnohem snazší se dostat na střední školu s maturitou než před pár lety, neboť nároky na přijímací zkoušky se snižují. Školy se tak snaží získat co nejvíce nových studentů. Roli hrají také rodiče, kteří mnohdy vybírají školu, kde bude studium snazší a zároveň se bude jednat o relativně lukrativní obory, jako jsou různá obchodně-ekonomická studia.

Tento trend se ale začíná pomalu měnit. Vzhledem k nabídce pracovních míst v regionu (automobilový průmysl) začíná být větší zájem o technické obory a řemesla, protože zaměstnavatelé nabízejí atraktivní pracovní podmínky, které by měly přilákat čerstvé absolventy technických a řemeslných oborů.

V posledních letech odchází méně dětí na víceletá gymnázia (z páté nebo sedmé třídy). Nelze přesně určit důvody - zda se jedná o pokles zájmu (dojždění, náročnost studia, ztráta kolektivu) nebo neúspěch u přijímacích pohovorů (faktem je snižování počtu míst).

Z dat, která uvádějí ZŠ, vyplývá, že poměr docházky na navazující školy se dlouhodobě příliš nemění:

- gymnázia – cca 12% dětí
- ostatní střední školy – cca 64% dětí
- učňovské obory – cca 23% dětí.

S výběrem školy pomáhá nejčastěji výchovný nebo kariérový poradce, konzultace probíhají jak s žáky, tak s rodiči. Děti mají možnost navštívit vybrané školy v rámci dní otevřených dveří, všechny základní školy tuto aktivitu podporují a uvolňují žáky z vyučování.

Všichni absolventi ZŠ mají možnost pokračovat v dalším studiu, pokud mají zájem.

2.2 Specifická část analýzy

2.2.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření MAP

Pro zjištění konkrétních potřeb jednotlivých zapojených škol, pro mapování jejich problémů a pro popis aktuální situace ve všech základních i mateřských školách v rámci území obce s rozšířenou působností Kostelec nad Orlicí a Hradec Králové bylo použito dotazníkové šetření. Realizační tým MAP II zjišťoval názory dle zadání Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na povinná témata:

- čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka,
- matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka,
- inkluzivní vzdělávání.

Do projektu MAP II se zapojilo celkem 21 základních a mateřských škol.

Přehled zapojených škol

Název školy
Mateřská škola Borohrádek
Mateřská škola Chleny
Mateřská škola Jeníkovice
Mateřská škola Krupkova, Kostelec nad Orlicí
Mateřská škola Mánesova, Kostelec nad Orlicí
Mateřská škola, Třebetice pod Orebem
Mateřská škola – Město, Týniště nad Orlicí
Mateřská škola – U Dubu, Týniště nad Orlicí
Základní škola T. G. Masaryka Borohrádek
Základní a mateřská škola Častolovice
Základní škola a Mateřská škola Doudleby nad Orlicí
Masarykova jubilejní základní škola a mateřská škola, Černilov
Základní škola Gutha – Jarkovského – Kostelec nad Orlicí
Základní a mateřská škola Albrechtice nad Orlicí
Základní a mateřská škola Bolehošť
Církevní základní škola Borohrádek
Základní a mateřská škola Čermná nad Orlicí
Základní a mateřská škola Čestice
Základní a mateřská škola Lípa nad Orlicí
Základní škola Olešnice
Základní a mateřská škola Žďár nad Orlicí

V rámci gramotností jsme zjišťovali názory na tyto otázky:

- Jak vnímáte, že se Vám daří rozvoj gramotnosti?
- Co se ve škole povedlo?
- Kde je ve škole prostor pro zlepšení?
- Co k tomu zlepšení potřebujete?
- Jaké jsou Vaše další poznámky a postřehy ke gramotnosti?
- Jak probíhá vzájemné hodnocení učitel – žák; žák – učitel?
- Jak se jako učitel/ka cítíte? Co byste potřeboval/a?
- Jak vnímáte atmosféru ve škole? Z čeho máte radost? Co vidíte jako překážku? Co by škola potřebovala?

V rámci inkluzivního vzdělávání (rovných příležitostí) jsme v souladu s metodikou pro rovné příležitosti zjišťovali názory na tyto otázky:

- Přijímání dětí ke vzdělávání. Popište, jak probíhá u Vás ve škole.
- Inkluzivita školy. Popište, jak probíhá u Vás ve škole inkluzivita školy. Popište, jak probíhá u Vás ve škole.

- Kolik dětí s potřebou podpůrných opatření je ve Vaší škole? Zapište číslovkou celkový počet žáků/s podpůrným opatřením.
- Jak vysoká je nutná průměrná investice ze strany rodičů dítěte na pomůcky a aktivity spojené s docházkou, v průběhu 1. ročníku (bačkory, holínky, hygienické potřeby, výlety atd.)?
- Jak vysoká je nutná průměrná investice ze strany rodičů v dalších ročnících?
- Byla škola zařazena do testování ČŠI v posledních 3 letech? Jakých jste dosáhli výsledků? Které okruhy dělaly žákům největší potíže?
- Kdo zřizuje volnočasové aktivity pro žáky školy?
- Jak vysoká je průměrná cena kroužku zřizovaného školou pro žáky za pololetí?
- Jak vysoká je průměrná cena srovnatelného kroužku zřizovaného jiným subjektem v rámci obce za pololetí?
- Kdo poskytuje školní stravování? V případě "jiný subjekt", blíže specifikujte.
- Zajišťuje škola financování stravování žáků, kteří si ho z ekonomických důvodů rodiny nemohou dovolit? Do kolonky "jiné" napište počet podpořených žáků.
- Napište celkový počet žáků 5. ročníku/počet žáků odcházejících na víceletá gymnázia v letech 2016/17, 2017/18, 2018/19.
- Napište celkový počet žáků 9. ročníku/počet žáků odcházejících na maturitní obory v letech 2016/17, 2017/18, 2018/19.
- Jaké jsou počty udělených výchovných opatření v základní škole dle charakteru (pochvala, kázeňské opatření, ...)
- Průměrný počet absencí dětí a žáků za školu (omluvených/neomluvených) v letech 2016/2017, 2017/18, 2018/19.

Přehled dotazníků

Téma	Počet škol	Počet respondentů
ZŠ čtenářská gramotnost	11	39
ZŠ matematická gramotnost	11	33
MŠ čtenářská a matematická gramotnost	13	27
ZŠ inkluzivní vzdělávání	11	12
MŠ inkluzivní vzdělávání	15	20

2.2.1.1 Výstup – pracovní skupina pro matematickou gramotnost

Pracovní skupina pro matematickou gramotnost vytvořila SWOT-3 analýzu, která obsahuje slabé a silné stránky, příležitosti a ohrožení. Členům pracovní skupiny byly předloženy podklady, které byly v průběhu konzultovány a sloužily jako základ pro vytvoření analýzy.

Podklady pro SWOT-3 analýzu:

- Výstup z dotazníkového šetření MAP provedeného v září 2019 (příloha č. 2)
- Dotazníkové šetření MŠMT v rámci šablon I ze dne 10. 10. 2019 (příloha č. 3)
- Tematická zpráva České školní inspekce - Rozvoj matematické gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2017/2018 (dostupné na: <https://www.csicr.cz/>)

Na základě provedené analýzy skupina popsala problémy daného tématu, příčinu problémů a navrhla řešení. Konkrétní kroky a aktivity se projeví do akčního plánu.

SWOT-3 analýza – matematická gramotnost

Silné stránky	Příležitosti
Prosazování a realizace kvalitní výuky	Zlepšit odměňování učitelů
Spolupracující kolektiv	Větší spolupráce s rodiči, mít ve sborovně lídra
Přístup Hejného matematiky	Prolínání do jiných předmětů
Vybavení učeben	Podchycení talentovaných a problémových žáků
Realizovat výuku v malých skupinách	Změnit přístup k postavení a chápání matematiky
Zájem učitelů změnit výuku matematiky a názor na ni	Lépe ohodnocovat učitele matematiky
Sebehodnocení učitel - žák ; žák - učitel	Rozvíjení spolupráce učitelů školy při hodnocení
Známky s různou váhou	Stanovení jasných pravidel v rámci matematiky
Spolupráce mezi učiteli matematiky	Dělat matematiku zábavněji
Více času díky spolupráci s asistentem	Asistent pedagoga
Pedagog se cítí optimisticky, dobře	Zavést relaxační benefity

Slabé stránky	Ohrožení
Velký počet žáků ve třídě (nedělená výuka)	Konfliktní spolupráce s některými rodiči
Vyhořelost pedagogů	Pedagog je bez zájmu
Zastaralé postupy a metody, málo praktických úloh	Málo kvalitních programů k výuce
Nedostatek času na individuální přístup	Malá nebo nedostatečná motivace žáků
Málo času na upevňování a procvičování látky	Negativní prezentace matematiky na veřejnosti
Potíže se slovními úlohami	Nedostatečné řešení problematiky matematiky
Neustálé znehodnocování hodnocení žáků	Negativní motivace žáků
Není zdůvodnění známky	Úmyslné zlehčování potřebnosti hodnocení žáků
Tvorba RVP bez znalosti problematiky	Vzdělávací politika státu
Mnoho dětí ve třídě	Zmatečná realizace vzdělávacích programů
Pedagogové se cítí unaveně	Motivačně vyčerpání, chybí podpora od rodičů

2.2.1.2 Výstup – pracovní skupina pro čtenářskou gramotnost

Pracovní skupina pro čtenářskou gramotnost vytvořila SWOT-3 analýzu, která obsahuje slabé a silné stránky, příležitosti a ohrožení. Členům pracovní skupiny byly předloženy podklady, které byly v průběhu konzultovány a sloužily jako základ pro vytvoření analýzy.

Podklady pro SWOT-3 analýzu:

- Výstup z dotazníkového šetření MAP provedeného v září 2019 (příloha č. 4)
- Dotazníkové šetření MŠMT v rámci šablon I ze dne 10. 10. 2019 (příloha č. 5)
- Tematická zpráva České školní inspekce – Rozvoj čtenářské gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2017/2018 (dostupné na: <https://www.csicr.cz/>)

Na základě provedené analýzy skupina popsala problémy daného tématu, příčinu problémů a navrhla řešení. Konkrétní kroky a aktivity se projeví do akčního plánu.

SWOT-3 analýza – čtenářská gramotnost

Silné stránky	Příležitosti
Čtenářské dílny, spolupráce žáků	Besedy se spisovateli, čtenářské chvilky
Vlastní knihovna, nákup nových knih	Pasování na čtenáře
Další vzdělávání v metodách pro práci s dětmi	Podpora od vedení
Využití negativní i pozitivní vazby při hodnocení	Vzájemný respekt, práce s chybou
Sebehodnocení učitel - žák; žák - učitel	Dle stanovených školních jednotných pravidel
Spolupráce celého pedagogického sboru; čtení a chápání textů ve všech předmětech	Spolupráce rodičů a mezi pedagogy
Úspěch čtenářských dílen	Více hodin čtení
Pedagogové se na začátku cítí odpočatí	Finance na provoz a odměňování
Pedagogové se cítí podpořeni	Zvýšená ochrana pedagogů
Dobrá atmosféra a vztahy	Větší a vybavenější prostory
Prosazování a realizace kvalitní výuky	Lepší materiální vybavení

Slabé stránky	Ohrožení
Nedostatečná aktualizace a modernizace metod čtení a chápání (porozumění) textu	Potřeba více hodin literatury a čtení, modernizace
Nedostatečná spolupráce učitelů a asistentů ve všech předmětech; čtení textů	Týká se všech předmětů
Nepromyšlené a nepřipravené aktivity a zásahy nekompetentních osob	Nedostatečná příprava na fakultách, nezáměr o řešení problematiky
Nedostatečná motivace žáků	Malá vstřícnost a pochopení práce učitele
Negativní rodičovská bariéra k hodnocení	Probíhá často
Hodnocení žák – učitel probíhá v malé míře	Žák neinformuje rodiče správně
Děti doma nečtou	Nedostatečná podpora rodičů
Potíže s chápáním psaného textu	Postupná degradace úrovně vzdělávání
Pedagogové se cítí unaveně na konci školního roku	Arogantní rodiče
Problematičtí a nespolupracující rodiče	Vyplňování dotazníků, byrokracie
Málo prostoru pro nadané žáky	Narušené vztahy v kolektivu
Nedostatek financí	Ohrožen individuální přístup

2.2.1.3 Výstup – pracovní skupina pro rovné příležitosti

Pracovní skupina pro rovné příležitosti vytvořila SWOT-3 analýzu, která obsahuje slabé a silné stránky, příležitosti a ohrožení. Členům pracovní skupiny byly předloženy podklady, které byly v průběhu konzultovány a sloužily jako základ pro vytvoření analýzy.

Podklady pro SWOT-3 analýzu:

- Výstup z dotazníkového šetření MAP provedeného v září 2019 ZŠ (příloha č. 6)
- Výstup z dotazníkového šetření MAP provedeného v září 2019 MŠ (příloha č. 7)
- Dotazníkové šetření MŠMT v rámci šablon I ze dne 10. 10. 2019 (příloha č. 8)

Na základě provedené analýzy skupina popsala problémy daného tématu, příčinu problémů a navrhla řešení. Konkrétní kroky a aktivity se projeví do akčního plánu.

SWOT-3 analýza – Inkluze a podpůrná opatření základní školy

Silné stránky	Příležitosti
Výchovný poradenský tým, odborníci	Jasná pravidla pro inkluzi
Realizace inkluze ve škole	Pochopení smyslu a významu vhodné inkluze
Aktivní práce s žáky s potřebou podpůrných opatření	Pomoc subjektů specializovaných na práci s žáky s potřebou PO
Vzdělaný a fundovaný pedagogický sbor a personál školy	Pochopení smyslu a významu PO

Slabé stránky	Ohrožení
Neznalí pedagogové	Nerespektování hranic inkluze (nereálnost uplatnění)
Náhodná realizace inkluze	Odmítání potřeby PO
Odmítání práce školy s PO	Nezajištění podmínek pro inkluze
Nedostatečné materiální a prostorové podmínky	Špatné materiální a personální podmínky

SWOT-3 analýza – Přijímání žáků, rovné příležitosti – základní školy

Silné stránky	Příležitosti
Uplatňování pravidel pro přijímací řízení (rozmanitost, jasnost, srozumitelnost)	Znalost pravidel rovných příležitostí
Respektování pravidel rovných příležitostí	Znalost a uplatňování pravidel pro přijímací řízení
Nutná investice do vzdělávání žáků	Rovné příležitosti pro žáky, personál školy, rodiče
Spolupráce škola – rodič – odborník při přijímacím řízení	Využívání různých forem přijímacího řízení

Slabé stránky	Ohrožení
Nedostatečná komunikace škola – rodič	Nereálné finanční prostředky požadované od rodičů
Nerespektování pravidel rovných příležitostí	Neobjektivní přijímací řízení
Nerespektování pravidel pro přijímací řízení	Neexistence pravidel rovných příležitostí
Výše nutné investice do vzdělávání od rodiny	Nedostatek informací pro rodiče a prostředí školy

SWOT-3 analýza – Inkluze a podpůrná opatření mateřské školy

Silné stránky	Příležitosti
Individuální přístup	Kvalitní práce odborných institucí
Kvalitní asistenti, speciální pedagog	Vzdělávání pedagogů pro oblast inkluze, spec. pedagog

Zabezpečení rovných příležitosti pro handicapované	Zlepšení v oblasti inkluze – finance, pravidla, podmínky, pomůcky
Podpůrná opatření jsou realizována	Odborná koncepce pro podpůrná opatření

Slabé stránky	Ohrožení
Inkluze bez asistentů a odborníků	Nedostatečně finančně a personálně zajištěná inkluze
Problematická spolupráce rodičů s odborníky	Podpůrná opatření nejsou realizována a jsou negativně chápána
Podpůrná opatření jsou realizována náhodně a nekoncepčně	Problematika kategorizace žáků vhodných k inkluzi do klasických škol
Neodpovídající prostorové podmínky a pomůcky	Přijímání dvouletých dětí do MŠ

SWOT-3 analýza – Přijímání žáků, rovné příležitosti – mateřské školy

Silné stránky	Příležitosti
Znalost pravidel rovných příležitostí	Eko podpora nadaných žáků
Omlouvání absencí dětí s povinnou školní docházkou	Důsledná pravidla pro oblast absencí žáků
Různé formy přijímacího řízení (uplatňování)	Kvalitní a fundovaná práce odborníků při přijímání žáků
Zajištění financování stravování z eko důvodů	Prostorové a personální zabezpečení provozu MŠ

Slabé stránky	Ohrožení
Nerespektování rovných příležitostí	Odmítání spolupráce rodičů se školkou
Nedůsledné kontroly absencí žáků ve školce	Nevhodná inkluze narušuje úroveň výuky ostatních žáků
Nezajišťují financování stravování z eko důvodů	Nevhodné požadavky na ekonomiku rodičů
Neomluvené absence; tolerování a nepostihování rodičů	Nekvalitní a nárazová práce ČŠI (např. na udání), neprofesionální kolektiv

2.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území

Dotčenými cílovými skupinami projektu MAP jsou zejména:

- děti a žáci školských zařízení
- ředitelé a vedoucí pracovníci
- pedagogičtí pracovníci školských zařízení
- nepedagogičtí pracovníci ve školských zařízeních i zařízeních neformálního vzdělávání
- zřizovatelé
- rodiče
- veřejnost.

Cílové skupiny byly definovány již při přípravě projektu MAP I. V začátku jeho realizace byly konkretizovány v souvislosti s mapováním zapojených školských zařízení a příprav konkrétních projektových aktivit.

K analýze cílových skupin pracovní tým MAP I využil data ze strategických dokumentů škol a obcí a data získaná z dotazníků v rámci dotazníkového šetření provedeného na podzim 2016 (osobní návštěvy školských zařízení, forma řízeného rozhovoru dle daných otázek, dotazníky pro rodiče). Analýza stakeholders procesu místního akčního plánu viz příloha č. 9.

Potřeby cílových skupin:

Cílová skupina	Očekávání cílové skupiny	Rizika spojená s cílovou skupinou
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	- dobrý prospěch - viditelné studijní výsledky - kvalitní výuka a vybavení - přijatelná vzdálenost a bezpečnost docházky do školy - přátelské prostředí, vstřícnost - nízké výdaje - mimoškolní činnost - spokojené děti - provozní doba (zvláště u MŠ)	- neobjektivní pohled na dítě - neadekvátní požadavky - škola supluje funkci rodiny - neochota spolupracovat se školou - nedostatek času na výchovu dítěte - nezájem - společenská úroveň rodičů - nedostatečná komunikace (přes žáka)
Rodiče, kteří mají zájem o umístění dítěte do MŠ, ZŠ	- dostatečná kapacita - pověst školy (kvalitní výuka a vybavení) - vzdálenost a bezpečnost docházky - přátelské prostředí, vstřícnost - nízké výdaje - mimoškolní činnost - provázanost vzdělávacích programů - návaznost MŠ-ZŠ	- neadekvátní požadavky rodičů - neobjektivní hodnocení úrovně zařízení - upřednostňování osobních zájmů - neochota školy komunikovat
Děti a žáci v MŠ a ZŠ	- škola hrou, zábavná výuka - moderní pomůcky - mimoškolní činnost - minimum povinností mimo školu - chápající učitelé – naslouchání, pochopení	- šikana, úrazy - nechuť spolupracovat – neobjektivní pohled na učitele a výuku - intelekt a společenská úroveň dítěte - nekvalitní vzdělání - uplatnitelnost na trhu práce a nízká konkurenceschopnost
Pedagogové a další zaměstnanci	- možnost osobního rozvoje - odpovídající hodnocení - odpovídající sociální status - možnost seberealizace – viditelné úspěchy ve výuce - spolupracující a objektivní rodiče a žáci - podpora ze strany zřizovatele	- nekompetentnost a nízká úroveň - neobjektivita směrem k žákům - syndrom vyhoření, rezignace - nezájem o rozvoj a zvyšování kvality výuky i vlastní kvalifikace - neochota spolupracovat s rodiči - přetíženost administrativou - neochota a neschopnost přizpůsobit se úrovni žáků
Představitelé obcí, ve kterých je MŠ, ZŠ	- uspokojení požadavků občanů - fungující a spolupracující zařízení (kulturní a společenské akce) - úspěšní absolventi	- neobjektivní pohled na potřeby a chod školy a na kvalitu vedení i výuky

Cílová skupina	Očekávání cílové skupiny	Rizika spojená s cílovou skupinou
	- výkonní a akční učitelé - ředitel, který se o vše sám postará - získání financí přes projekty - dostatek prostředků od státu - přiměřené náklady na provoz a vybavení	- omezování finančních prostředků na zaměstnance (neobjektivní hodnocení potřeb) - neochota řešit problémy - omezování výdajů na investice a provoz
Představitelé obcí, ve kterých není MŠ, ZŠ	- dostupnost a dostatečná kapacita zařízení - minimum výdajů - vyřešená doprava žáků do zařízení	- nezájem o spolupráci a řešení problémů - nedostatek času - nedostatek finančních prostředků
Partneři a sponzoři (NNO, sdružení rodičů, atd.)	- funkční zařízení s dobrou pověstí - úspěšní absolventi - výkonní a akční učitelé i vedení škol - spokojení rodiče	- přehnané nároky - neobjektivní pohled na potřeby a chod školy - nedostatek prostředků - neshoda se zřizovatelem

2.2.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Při analýze rizik pracovní tým MAP I vycházel z prioritních oblastí, které byly definovány na základě myšlenkových map z pracovních skupin a zohledňoval všechny aspekty z hlediska celého kontextu znalosti regionu a problematiky vzdělávání v něm. V rámci komplexnosti analýzy definoval možnosti eliminace rizika a vlastníka, tedy nositele rizika z okruhu zainteresovaných stran.

Při definování hodnoty rizika vycházel z kvalitativního posouzení pravděpodobnosti výskytu rizika a výše škody (důsledků).

Pravděpodobnost V – vysoká – pravděpodobně nastane; N – nízká – pravděpodobně nenastane

Škoda V – vysoká – významný vliv na rozvoj vzdělávání, proces změn, financování

Systému; N – nízká – malý vliv na rozvoj vzdělávání, proces změn, financování systému

Analýza rizik procesu místního akčního plánu viz příloha č. 10.

Určení hodnoty rizika:

Určení hodnoty rizika									
p r a v d ě p o d o b n o s t	vysoká	2		4					
		1		3					
	nízká								
		nízká						vysoká	
škoda - důsledek									

2.3 Východiska pro strategickou část

2.3.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

V rámci pracovních skupin byly vytvořeny SWOT-3 analýzy v povinných tématech. Každá pracovní skupina identifikovala nejdůležitější problémy a jejich příčiny a následně navrhla konkrétní řešení.

Pracovní skupina pro čtenářskou gramotnost

Pracovní skupina definovala následující problémy:

Specifikace problému	Opatření	Návrh aktivit	Vazba na cíle
Vztah/nevztah dětí ke čtení. Zatěžování dětí v 1. tř. cizím jazykem.	1.2.2., 2.1.1., 2.1.2., 2.2.1., 2.2.3., 3.1.1., 3.1.2. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Půlené hodiny, čtenářské dílny (i s rodiči), společná (třída) návštěva knihovny, různé metody čtení, (vzdělávání učitelů).	1.2., 2.1., 2.2., 3.1., 3.2.
Nedocenená práce učitelů ČJ.	4.3.1., 4.3.4. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Praxe a příprava studentů, absolventů PdF – metody čtení, práce s nadanými/slabými žáky, čtení jako profilová znalost (vč. diferenciací žáků), zadávání úkolů (snazší, těžší) + hodnocení práce ve škole, triády, sebehodnocení žáků, seminář pro učitele – "čeština hravě"	4.3.

Děti nemají kladný vztah ke knize ani ke čtení.	1.2.1., 1.2.2., 3.1.1., 3.1.2. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Školení na rozvoj čtenářské gramotnosti u dětí – nové trendy, jak uchopit, jak vytvořit kladný vztah dětí ke knize (i těch z nepodnětného prostředí). Seminář na dané téma s názornými ukázkami čtenářské dílny pro ZŠ, MŠ i ŠD; ukázat dětem, jak vzniká kniha; dát dětem možnost si pořídit knihu bez financí (některé rodiny nemají doma knihy), děti by měly mít víc možností setkat se s autory knih a ilustrátory. Předávání zkušeností, práce s texty, čtení s porozuměním, propojování s jinými předměty.	1.2., 3.1., 3.2.
Nedostačující vybavenost IT technologiemi.	3.1.2., 5.1.1. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Investice do SW a HW; proškolení učitelů, zvýšení interaktivity – zisk nových IC technologií do školství.	3.1., 5.1.
Negativní vnímání češtiny.	4.1.2., 4.2.1., 4.2.2., 5.1.1., 5.2.1. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Interaktivita; interaktivní skutečně praktické úlohy, řečnictví > práce na PC – životopis, dopis, žádost, vyplnění složenky, motivační dopis, projev, komunikace k nadřazeným, komunikace k podřízeným apod.	4.1., 4.2., 5.1., 5.2.
Velký objem učiva – látky.	2.2.1., 2.2.3., 2.4.1., 2.4.2., 3.3.1. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Změna celkové koncepce ZŠ > větší větvení předmětů – profilace již na 2. stupni; revize RVP, tím sekundárně také ŠVP. (Eliminovat látku, která je v praktickém životě nevyužitelná či minimálně využitelná a převést ji do volitelné češtiny jen pro žáky, kteří se skutečně budou tímto směrem profilovat.)	2.2., 2.4., 3.3.
Málo autorských čtení, prací s textem.	2.1.1., 2.1.2., 2.2.1., 4.3.1., 4.3.2., 4.3.4., 5.1.1. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Četba s autorem knihy, četba v malých skupinách; rozebírání, o čem dané dílo je, aby děti vůbec rozuměly tomu, co četly (význam slov, soustředění se na text, porozumění významu).	2.1., 2.2., 4.3., 5.1.

Nízká podpora nových metod výuky předčtenářské gramotnosti, už od nástupu dětí do MŠ.	2.1.1., 2.1.2., 2.2.1., 3.1.1., 3.1.2., 4.2.1., 4.2.2., 4.3.1., 4.3.2., 4.3.3. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Čtenářské dílny, oslovování rodičů, pravidelné navštěvování knihovny, vhodně zvolená další vzdělávání pedagogických pracovníků na dané téma. Komunikace s pedagogickou fakultou, jak učitelé mají rozvíjet předčtenářskou gramotnost v MŠ.	2.1., 2.2., 3.1., 3.2., 4.2., 4.3.
---	---	--	------------------------------------

Pracovní skupina pro matematickou gramotnost

Pracovní skupina definovala následující problémy:

Specifikace problému	Popis opatření	Návrh aktivit	Vazba na cíle
Negativní vnímání matematiky.	1.1.2., 1.2.1., 1.3.1., 1.3.2., 2.1.1., 2.1.2., 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3., 4.3.1., 4.3.2., 5.2.1., Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Propojit školní předmět s praxí – proškolení pedagogy. Semináře, interaktivita; skutečně praktické úlohy; didaktické hry, matem. olympiády; pomůcky, pro učitele zaměřené prakticky, interaktivní vyučování; triády, sebehodnocení dětí. Seminář předmětem gr.: Lišková Hana, RNDr., VOŠp Litomyšl	1.1., 1.3., 2.1., 3.1., 4.3., 5.2.,
Nedostatek vhodných pomůcek k učivu matematiky.	2.3.1., 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3., 4.2.1., 4.2.2., 5.1.1., Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Možnost nákupu někdy až přehnaně drahých pomůcek k pochopení matematických zákonitostí pro děti. (Montessori pomůcky). Výroba pomůcek.	2.3., 3.1., 3.3., 4.2., 4.4., 5.1.,
Velké množství učiva v jednotlivých ročnících.	1.1.1., 1.1.2., 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3., 4.2.1., 4.3.1., 4.3.2., 4.3.4., 4.4.1., Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Větší spolupráce s 2. stupněm, spolupráce učitelů paralelních ročníků a vybrání důležitých okruhů učiva. Rozvolnění učiva po ročnících (ŠVP).	1.1., 1.2., 2.4., 3.1., 3.3., 4.2., 4.3., 4.4.,
Žáci neumí pracovat s chybou.	2.1.1., 2.2.1., 3.2.3., 4.3.1., 4.3.2., Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4.	Kvalitní seminář pro učitele, kde by získali praktické zkušenosti, jak pracovat s chybou. Učit děti a žáky pracovat s vlastní chybou. Vnímání chyby jako zkušenosti, ne jako podnětu k „trestu“.	2.1., 2.2., 3.2., 4.3., 5.4.,

Žáci nevědí, jak si stanovit vlastní cíle. Chybí vnitřní motivace žáků.	1.2.1., 1.2.2., 2.2.1., 4.2.1., 4.3.1., 4.3.2., Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4.	Kvalitní seminář k odbornému a osobnostnímu rozvoji pedagogů, kde se učitel nejprve sám prakticky naučí stanovovat cíle, pracovat s nimi u jednotlivých aktivit. Později je dokáže využít také v rámci celého okruhu učiva i při vyhodnocování cílů. Je zde přímá vazba na práci s chybou. Je potřeba učit děti stanovovat si vlastní cíle již v MŠ, a na ZŠ tuto schopnost dále rozvíjet. To má přímou souvislost s vnitřní motivací.	1.2., 2.2., 3.2., 4.2., 4.3.,
Velký objem učiva – látky.	2.2.1., 2.2.3., 2.4.1., 2.4.2., 3.3.1., Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4.	Změna celkové koncepce ZŠ > větší větvení předmětů – profilace už na 2. stupni; revize RVP, tím sekundárně i ŠVP. (Eliminovat látku, která je v praktickém životě nevyužitelná či minimálně využitelná a převést ji do volitelné matematiky jen pro žáky, kteří se skutečně budou tímto směrem profilovat.)	2.2., 2.4., 3.3.
Nedostatečná vybavenost IT technologiemi.	3.1.2., 5.1.1., Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Investice do SW a HW; proškolení učitelů, zvýšení interaktivity – zisk nových IC technologií do školství.	3.1., 5.1.,

Pracovní skupina pro rovné příležitosti

Pracovní skupina definovala následující problémy:

Specifikace problému	Popis opatření	Návrh aktivit	Vazba na cíle
Špatná komunikace s rodiči (odmítání spolupráce rodičů).	1.1.1., 1.1.2., 1.2.1., 1.3.3., 5.4.1., 5.4.2., 5.5.1., 5.5.2. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Představení služeb učitelům (např: sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi – SASRD), jejich zapojení do spolupráce, individuální konzultace rodin s pracovníkem SASRD, který zná cílovou skupinu; celoškolské aktivity a představení služeb, na které se mohou rodiny obracet; (zajistit podporu měst, aby byly služby dostupné – mluvit s městy/obcemi o tom, jaké jsou problémy na školách a sdělit, že je nutná podpora i přímo v rodině).	1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 5.4., 5.5.
Výše nutné investice do vzdělávání od rodiny. (ZŠ)	1.3.1., 1.3.3., 1.4.1., 1.4.2., 2.2.1., 2.2.3., 4.1.2. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Seznámit učitele se službami, které by rodinám mohly pomoci s finanční podporou či stabilizací (např. podání žádostí na ÚP, vyhledání nadačního fondu, pomoc s podáním žádostí apod.).	1.3., 1.4., 2.2., 4.1.
Neomluvená absence – tolerování a nepostihování rodičů. (MŠ)	1.3.1., 1.3.3., 1.4.1., 1.4.2., 4.1.2., 5.5.1., 5.5.2., Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Školení pro učitele – co dělat, pokud mají v MŠ dítě s neomluvenými absencemi, kam se obracet + seznámení se sociálními službami a možnostmi.	1.3., 1.4., 4.1., 5.5.
Neobjektivní přijímací řízení na ZŠ.	2.2.3., 2.4.1., 4.3.1., 4.3.2., 5.5.2. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Školení pro učitele – jak lépe zorganizovat přijímací řízení, aby byl jeho průběh dle rovných příležitostí.	2.2., 2.4., 4.1., 4.3., 5.5.
Nepřijetí dětí ze sociálně slabých rodin, inkludovaných dětí, romských dětí spolužáky i rodiči.	2.2.1., 2.2.3., 2.3.2., 3.2.1., 3.2.2., 4.3.1. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Semináře pro učitele i rodiče; akce se zapojením všech: rodiny, dětí, pedagogů. Větší osvěta o smyslu inkluze a právu na předškolní vzdělávání všem, pochopení způsobu života odlišných kultur.	2.2., 2.3., 3.2., 4.3.

Je velmi náročné zajistit individuální přístup při velkém rozptylu výkonnosti žáků.	2.1.1., 2.1.2., 2.2.1., 2.2.3., 3.2.2., 3.2.3., 4.2.1., 4.2.2., 5.1.1. Opatření jsou popsána ve strategické části v kapitole 4	Seminář – jak úspěšně pracovat s žáky, jejichž výkonnostní rozptyl ve výkonových předmětech (M, ČJ, AJ, NJ, RJ, F, Ch, Z, PŘ apod.) je příliš velký. Jak rozptyl minimalizovat. Možnosti individuálního přístupu ve výkonnostně zcela rozdílné skupině.	2.1., 2.2., 3.2., 4.2., 5.1.
---	---	---	------------------------------

2.3.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Při stanovení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území realizační tým MAP I vycházel z několika výchozích zdrojů:

1. Základních analytických dat zpracovaných v obecné a specifické části této analýzy, která byla podkladem pro činnost pracovních skupin (pro každou PS byl připraven zjednodušený výstup z obecné části analýzy s nejdůležitějšími daty o řešeném území) a jednání se zapojenými aktéry.
2. Z informací získaných od ředitelů školských zařízení v rámci mapování silných a slabých stránek k povinným tématům MAP (ředitelé dodali 2 slabé a 2 silné stránky ke každému tématu, tým MAP tyto podklady zpracoval a vytvořil výchozí podklad pro tvorbu priorit).
3. Z myšlenkových map vytvořených na pracovních skupinách v projektu MAP I (viz příloha č. 11–13).

Pracovní skupiny podrobněji pracovaly s myšlenkovými mapami, přidělovaly váhy jednotlivým tématům, a tím postupně vytvářely témata prioritní. V rámci práce PS došlo k výměnám myšlenkových map, takže každá PS zpracovávala i „cizí“ myšlenkové mapy k získání objektivitu a odstupu od vlastních priorit a nápadů. V závěrečné fázi pracovní skupiny vytvořily SWOT-3 analýzu vzdělávání k regionu.

Pracovní tým MAP I postupně zpracoval všechny prioritizované myšlenkové mapy a SWOT analýzy, zjednodušil je (sloučil shodné oblasti, upravil popisy a definice atd.) a vytvořil konečný seznam priorit a následně cílů ve vzdělávání v regionu Kostecko, Třebouchovsko a Černilovsko.

Realizační tým MAP II navázal na MAP I a představil přehled priorit a cílů novým pracovním skupinám. Ty na základě provedených SWOT analýz a vzájemných diskuzí dospěly k závěru, že priority a cíle jsou stále platné a aktuální.

Přehled priorit a cílů

Priorita	Cíle
1. Komunikativní a spolupracující prostředí pro vzdělávání	1.1. Lepší schopnost všech stran komunikovat a spolupracovat
	1.2. Dostatek prostoru a forem pro vzájemné setkávání, výměnu zkušeností
	1.3. Dlouhodobá a efektivní spolupráce zřizovatelů – škol – rodičů – NNO – komunit
	1.4. Fungující a důvěryhodný systém komunikace zdola i shora
2. Individualizace vzdělávání	2.1. Nižší počet dětí ve třídách
	2.2. Individuální přístup k žákovi
	2.3. Dostupnost potřebných profesí ve školství
	2.4. Přípravenost k zavádění systémových změn (např. inkluze, financování, kariérní řád)

Priorita	Cíle
3. Kvalitní vzdělávání otevřené změnám a odpovídající době	3.1. Dostatečná pestrost forem a zaměření vzdělávání na školách a v dalších institucích
	3.2. Úspěch pro každého žáka
	3.3. Otevřenost vzdělávání a vzdělávaných změnám
4. Kompetence školy a osobnost učitele	4.1. Rozvíjení kompetencí a přijetí odpovědnosti
	4.2. Zvyšování kvality vzdělávání a rozvoj týmové spolupráce ve školách
	4.3. Vzdělávající připravení, schopní a aktivní učitelé, kteří jsou osobnostmi
	4.4. Vyrovnanější účast mužů ve všech formách vzdělávání
5. Prostředí a atmosféra školy	5.1. Rozvíjející a tvůrčí zázemí pro vzdělávání a výchovu
	5.2. Pestré zázemí pro mimoškolní vzdělávání
	5.3. Bezpečný prostor pro školní a mimoškolní aktivity, podpora zdraví
	5.4. Vyšší podíl žáků a rodičů na vytváření pozitivního a přátelského prostředí školy
	5.5. Řešení vztahů ve škole za účasti externích odborníků a sdílení přístupů

2.3.3 Popis investičních priorit MAP

Investiční priority MAP dle jednotlivých školských zařízení jsou podrobně uvedeny ve strategickém rámci, a to včetně výše požadované investice a plánovaného termínu realizace, pokud je znám.

Dle charakteru plánované investice lze projekty škol rozdělit do tematických skupin (dle četnosti projektových záměrů, ne dle výše investice):

1. vybudování/rekonstrukce školní zahrady, hřiště, sportovní plochy, a to včetně herních prvků
2. zakoupení/modernizace interaktivních pomůcek, didaktické pomůcky, doplnění herních prvků
3. rekonstrukce odborných učeben (technické a přírodovědné obory)
4. rekonstrukce školních jídelen
5. rekonstrukce/přístavba školní budovy, rozšíření prostor pro výuku

Investice do venkovních prostor (sportoviště, zahrady) mají jednoznačně nejvyšší prioritu pro většinu škol. Většina škol v minulých letech investovala prostředky do oprav budov a v současné době se jejich zájem přesouvá na venkovní prostory, popř. obnovu interiérů a učebních pomůcek. Investiční priority škol jsou tedy v souladu s analytickými zjištěními MAP.

Stupeň připravenosti jednotlivých investic je uveden v zásobníku akčního plánu. Investice jsou většinou ve fázi projektového záměru.

Všechny investiční priority/projekty škol jsou odsouhlaseny jejich zřizovateli.

2.3.4 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Z myšlenkových map, analytické práce projektového týmu, ze zpracování všech dostupných informací, z diskuzí aktérů vzdělávání a výstupů pracovních skupin byly vytvořeny SWOT-3 analýzy pro jednotlivé priority, které jsou závazným výstupem analýzy MAP I a MAP II:

Priorita č. 1 – Komunikativní a spolupracující prostředí pro vzdělávání	
Silné stránky	Slabé stránky
• kvalitně pracující málotřídní školy v regionu a individuální přístup, způsob týmové práce • fungující klub ředitelů v části regionu a častá projektová činnost škol včetně mezinárodních projektů • MŠ vytvářejí podnětné prostředí, rozvíjejí pozitivní vztahy a dobře doplňují výchovu v rodině tam, kde selhává	• nedostatečná komunikace a spolupráce mezi aktéry vzdělávání (školy, zřizovatelé, rodiče) • díky vysoké administrativní zátěži nedostatek času ředitelů na leadership, pedagogické procesy i další rozvoj svůj i kolektivu školy • ze strany rodičů přenášení odpovědnost za výchovu dětí pouze na školy • chybí spolupráce se sociálními službami – především SAS pro rodiny s dětmi
Příležitosti	Ohrožení
• projekt MAP a další dotační programy • systémová podpora dětí ohrožených školním neúspěchem a dětí nadaných • propojování škol a práce ve škole s komunitou, sponzory a dobrovolníky-rodiči, se SŠ, s neformálním vzděláváním • možnost zapojit do spolupráce sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	• nedostatečná komunikace (chybějící zpětná vazba MŠMT - ředitelé a školy) a direktivní způsob zavádění proinkluzivních změn bez předchozí komunikace • přístup veřejnosti k integraci a změnám • nízká ochota a motivace pedagogických pracovníků k osobnostnímu rozvoji a ke změnám

Priorita č. 2 – Individualizace vzdělávání	
Silné stránky	Slabé stránky
• kvalitně pracující málotřídní školy v regionu a individuální přístup, způsob týmové práce • ochota pedagogů se zdokonalit v schopnostech společného vzdělávání • projektová činnost škol včetně mezinárodních projektů	• nestabilní finanční podpora obcí, závislost škol na politické vůli, chybějící volné finance na ohodnocení dalších činností ve školách, nedostatečná finanční, metodická, motivační a personální podpora pro zavádění inkluze • malý důraz na výchovu k hodnotám, etice a osobnostnímu rozvoji dětí (zejména měkkých kompetencí dětí) • málo rozvinuté základní schopnosti a dovednosti dětí z rodin
Příležitosti	Ohrožení
• ekonomicky úspěšný a bezpečný region s nízkou nezaměstnaností • systémová podpora dětí ohrožených školním neúspěchem a dětí nadaných, dostupná škála kvalitních proinkluzivních organizací a expertů • měnící se zákony a systém – např. pro zakotvení změn, dotační programy	• nedostatečná komunikace a chybějící zpětná vazba MŠMT, direktivní způsob zavádění proinkluzivních změn bez předchozí komunikace a přístup veřejnosti (i pedagogů) k integraci a změnám • trvající financování normativem na žáka působící soutěž o prostý počet žáků a omezení individualizace

	neschopnost systému včas diagnostikovat potřebu individuálního přístupu
--	---

Priorita č. 3 – Kvalitní vzdělávání otevřené změnám a odpovídající době	
Silné stránky	Slabé stránky
- ochota pedagogů se zdokonalit ve schopnostech společného vzdělávání - velký výběr škol dobře vybavených škol a jejich dobrá dostupnost- možnosti pro rodiče a děti - častá projektová činnost škol včetně mezinárodních projektů	- malá různorodost škol a používaných metod, chybějící soukromí zřizovatelé - malá spolupráce mezi školami, ve sdílení pedagogů, nedostatek speciálních tříd, nedostatek technicky a přírodovědně zaměřených forem neformálního vzdělávání - malá podpora vedení škol k otevřenosti pestrosti forem vzdělávání, metod a organizaci výuky
Příležitosti	Ohrožení
- ekonomicky úspěšný a bezpečný region s nízkou nezaměstnaností - systémová podpora dětí ohrožených školním neúspěchem a dětí nadaných, inovativní trendy ve vzdělávání v ČR a rozvíjející se organizace, měnící se zákony a systém – např. pro zakotvení změn otevřenost vedení některých škol k zavádění a prosazení nových forem a postupů ve vzdělávání, zájem SŠ o spolupráci na přípravě dětí a ochota pedagogů se zdokonalit ve schopnostech „Společného vzdělávání“	- nedostatečná komunikace a chybějící zpětná vazba MŠMT - ředitelé a školy, nízká ochota a slabá motivace pedagogických pracovníků ke změnám, vysoká administrativní zátěž škol - přístup veřejnosti k integraci a změnám - nedostatky v dopravní obslužnosti pro různorodé vzdělávání, organizaci výuky i u neformálních vzdělavatelů

Priorita č. 4 – Kompetence školy a učitele	
Silné stránky	Slabé stránky
- nedostatek učitelů v regionu - velká nabídka DVPP a dalších forem rozvoje pedagogů - zvyšující se ochota pedagogů se zdokonalit ve schopnostech společného vzdělávání	- málo mužů mezi pedagogy - chybějící důraz na rozvoj osobnosti pedagoga a jeho podporu, nedostatek odborných a excelentních učitelů a lídrů, kolísající kvalita DVPP a malá kapacita učitelů se vzdělávat - nestabilní finanční podpora obcí a závislost škol na politické vůli, chybějící volné finance na ohodnocení dalších činností ve školách
Příležitosti	Ohrožení
systémová podpora dětí ohrožených školním neúspěchem a nadaných	- nedostatečná komunikace a chybějící zpětná vazba MŠMT - ředitelé a školy - administrativní tlak a zátěž

• inovativní trendy ve vzdělávání v ČR a rozvíjející je organizace • měnící se zákony a systém – např. pro zakotvení změn, dotační programy a projekt MAP • možnost zapojit do spolupráce sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	• nízká ochota ke změnám • slabá motivace učitelů
--	--

Priorita č. 5 – Prostředí a atmosféra školy	
Silné stránky	Slabé stránky
• dobře vybavené školy včetně pomůcek a velký výběr škol - možnosti pro rodiče a děti • MŠ vytvářejí podnětné prostředí a rozvíjejí pozitivní vztahy, dobře doplňují výchovu v rodině tam, kde selhává • častá projektová činnost škol včetně mezinárodních projektů	• nedostatečná spolupráce mezi školami a vzdělavateli a jejich zřizovateli a rodiči a odliv nadaných dětí na víceletá gymnázia • nestabilní finanční podpora obcí a závislost škol na politické vůli • nedostatek prostor v mnohých školních budovách, nekvalitní stravování ve škole
Příležitosti	Ohrožení
• dostupná škála kvalitních proinkluzivních organizací a expertů a měnící se zákony a systém – např. pro zakotvení změn • potenciál a společenská poptávka po zdravém životním stylu, existence projektů na podporu zdravého životního stylu • propojování škol a práce ve škole s komunitou a sponzory a dobrovolníky-rodiči a vyšší ochota některých rodičů se zapojit • možnost zapojit v rámci práce s komunitou i SAS pro rodiny s dětmi	• nedostatky v dopravní obslužnosti pro různorodé vzdělávání režimy škol i neformálních vzdělavatelů • nízká ochota ke změnám • slabá motivace učitelů, syndromy vyhoření

Přílohy

1. Dojíždka do škol
2. Výstup z dotazníkového šetření MAP – matematika
3. Výstup z dotazníkového šetření MŠMT – matematika
4. Výstup z dotazníkového šetření MAP – čeština
5. Výstup z dotazníkového šetření MŠMT – čeština
6. Výstup z dotazníkového šetření MAP – ZŠ – rovné příležitosti
7. Výstup z dotazníkového šetření MAP – MŠ – rovné příležitosti
8. Výstup z dotazníkového šetření MŠMT – rovné příležitosti
9. Analýza stakeholders procesu místního akčního plánování
10. Analýza rizik procesu místního akčního plánování
11. Myšlenková mapa – možnost úspěchu každého žáka
12. Myšlenková mapa – vztahy zřizovatel a vedení školy
13. Myšlenková mapa – komunikace škol a rodičů